

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ ТА НАУКИ УКРАЇНИ
ЛЬВІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ
НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ ЗАОЧНОЇ ТА ПІСЛЯДИПЛОМНОЇ ОСВІТИ
КАФЕДРА ГЕОДЕЗІЇ І ГЕОІНФОРМАТИКИ

Кваліфікаційна робота

рівня вищої освіти «Магістр»

на тему: **«РОЗВИТОК ЗЕМЛЕКОРИСТУВАННЯ СЕЛА ЗАГІРЦІ
ЗОЛОЧІВСЬКОГО РАЙОНУ ЛЬВІВСЬКОЇ ОБЛАСТІ»**

Спеціальність 193 «Геодезія та землеустрій»

Виконала: студентка групи ЗВ – 71з

Вітюк Т. А.

Керівник: к. т. н., доцент

Колб І. З.

ДУБЛЯНИ - 2023

УДК 332.2:332.3

Розвиток землекористування села Загірці Золочівського району Львівської області. Вітюк Т. А. Кваліфікаційна робота. Кафедра геодезії і геоінформатики. Львів, Львівський національний університет природокористування, 2023 р.

60 с. текстової частини, 7 таблиць, 12 рисунків, 41 використане джерело.

У кваліфікаційній роботі досліджено законодавчу базу з питань використання земель. Виконано аналіз нормативно-правових актів, які регулюють встановлення (зміни) меж населених пунктів. Проведено аналіз об'єкту, застосовуючи набуті знання, визначені основні складові геодезичних робіт і отримані результати, розглянута процедура встановлення (зміни) меж населених пунктів.

В ході виконання даного проекту висвітлено наукове, законодавче і нормативне обґрунтування комплексу заходів спрямованих на розроблення проекту землеустрою щодо встановлення (зміни) меж с. Загірці Золочівського району Львівської області та процедуру його розроблення.

Ключові слова: планування землекористування, проект землеустрою щодо встановлення (зміни) меж, земельна ділянка.

ЗМІСТ

ВСТУП	6
РОЗДІЛ 1 ТЕОРЕТИКО-МЕТОДИЧНІ ЗАСАДИ РОЗВИТКУ СУЧАСНОЇ СИСТЕМИ ЗЕМЛЕКОРИСТУВАННЯ	8
1.1. Теоретичні аспекти розвитку системи землекористування	8
1.2. Особливості планування землекористування країн Європи	12
1.3. Застосування зарубіжного досвіду планування землекористування	16
РОЗДІЛ 2 ХАРАКТЕРИСТИКА ОБ'ЄКТА ДОСЛІДЖЕННЯ	20
2.1. Загальні відомості	20
2.2. Природні умови	21
РОЗДІЛ 3 РОЗРОБЛЕННЯ ПРОЕКТУ ЗЕМЛЕУСТРОЮ ЩОДО ВСТАНОВЛЕННЯ ТА ЗМІНИ МЕЖ НАСЕЛЕНОГО ПУНКТУ (НА ПРИКЛАДІ СЕЛЯ ЗАГРІЦЬ ЗАБОЛОТЦІВСЬКОЇ СІЛЬСЬКОЇ ГРОМАДИ ЗОЛОЧІВСЬКОГО РАЙОНУ ЛЬВІВСЬКОЇ ОБЛАСТІ)	24
3.1. Практичні аспекти розроблення проєктів землеустрою щодо встановлення (зміни) меж адміністративно-територіальних одиниць	24
3.2. Порядок розробки проєкту землеустрою щодо встановлення та зміни меж населеного пункту	27
3.3. Винесення меж адміністративно-територіальних одиниць в натуру (на місцевість)	36
РОЗДІЛ 4 ОХОРОНА ПРАЦІ ТА ЗАХИСТ НАСЕЛЕННЯ У НАДЗВИЧАЙНИХ СИТУАЦІЯХ	44
РОЗДІЛ 5 ОХОРОНА НАВКОЛИШНЬОГО ПРИРОДНОГО СЕРЕДОВИЩА	49
ВИСНОВКИ	54
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	56

ВСТУП

Зважаючи на прагнення України до повноправного членства в Європейському співтоваристві, важливим є також дослідження питань землеустрою в країнах Європейського Союзу з метою вивчення досвіду та пошуку можливостей його застосування у нашій державі. Дані положення є методологічною основою, що визначає своєчасність та актуальність теми кваліфікаційної роботи.

У сучасній літературі обмаль публікацій, у яких досліджуються засади обґрунтування можливостей землеустрою в системі управління земельними ресурсами. Відтак, Дорош О. С. [7] радить здійснювати територіальний землеустрій на основі поєднання ландшафтного блоку, який ґрунтується на зонуванні та врахуванні елементів проектування, та кластерного блоку, який визначає формування землекористування на основі кластерів. Дорош Й. М. [8] аргументує потребу розробки прогнозів розвитку земельних відносин з урахуванням комплексної оцінки та природокористування природних ресурсів. Пендзей Л. П. [20, с. 9] розроблено модель землевпорядного планування розвитку землекористування ОТГ, яка ґрунтується на поєднанні планів соціально-економічного розвитку сільської місцевості з просторовою системою землеустрою. Грещук Г. І. [3, с. 281] пропонує землевпорядне планування реалізовувати в контексті організаційно-технологічних, нормативно-правових, економічних та інституційних заходів, з обґрунтуванням результату дії кожного з цих заходів. Григорецька І. І. [4, с. 63] твердить, що планування території полягає у розробленні та затвердженні містобудівної документації, відповідно до якої забудовуються та використовуються всі землі в межах населених пунктів та прилеглих до них земель. Пашков І. А. [19, с. 39] стверджує, що розроблення та реалізація схем планування землекористування повинна здійснюватися враховуючи екологічні, економічні та соціальні пріоритети на всіх рівнях управління.

Безумовно, дослідження згаданих учених є вагомими та заслуговують уваги, але недостатньо уваги присвячено дослідженню особливостей землеустрою в європейських країнах, а також висвітленню планування землекористування в системі землеустрою, що зумовило вибір даної теми кваліфікаційної роботи.

Мета кваліфікаційної роботи – дослідження особливостей землеустрою, а також обґрунтування основних пріоритетів щодо перспектив розвитку землеустрою в системі управління земельними ресурсами.

Дана мета передбачала вирішення наступних завдань:

- обґрунтування основних пріоритетів для висвітлення перспектив землеустрою в умовах сьогодення;
- дослідження нормативно-правової бази, яка розкриває окремі аспекти землеустрою в системі управління земельними ресурсами;
- дослідження особливостей системи землеустрою в країнах Європейського Союзу.

Інформаційною базою дослідження стали законодавчі та нормативні акти, офіційні статистичні дані, Інтернет-ресурси, наукові праці вітчизняних та зарубіжних учених, результати власних досліджень.

Кваліфікаційна робота складається зі вступу, п'яти розділів, висновків, списку використаних джерел. Робота містить 7 таблиць, 12 рисунків на 60 сторінках. Список використаних джерел складається із 41 найменування.

РОЗДІЛ 1 ТЕОРЕТИКО-МЕТОДИЧНІ ЗАСАДИ РОЗВИТКУ СУЧАСНОЇ СИСТЕМИ ЗЕМЛЕКОРИСТУВАННЯ

1.1. Теоретичні аспекти розвитку системи землекористування

Формування системи землекористування слід розглядати як економічно ефективне, довгострокове державне інвестування в інфраструктуру країни, без якого неможливе нормальне функціонування держави. Результативна система землекористування дає змогу: аргументувати розмір плати за землю та забезпечити фінансову стабільність розвитку територіальних громад; забезпечувати процес планування та розвитку землеустрою та його інфраструктури; забезпечити гарантії та надійний захист прав власності, користування земельними ділянками та іншими природними ресурсами, а також іншою пов'язаною з ними нерухомістю; зменшити кількість земельних спорів; охороняти землю та інші природні ресурси; розвивати та регулювати ринок землі; забезпечити капіталізацію та екологізацію земельної власності та землекористування юридичних осіб і громадян; створювати бази даних і карт земельних та інших природних ресурсів, стану навколишнього природного середовища; підтримувати раціональне використання природних ресурсів тощо.

Землекористування – це процес використання цілісного потенціалу території, що складається зі всіх ресурсів відповідної частини геопростору, є невід'ємною частиною соціально-територіального комплексу на регіональному та локальному рівнях і веде до ускладнення його структури, що проявляється в процесі регулювання земельних відносин [35]. В. М. Другак зазначає, що землекористування відзначається у трьох аспектах [38]: 1) як об'єкт права, об'єкт містобудівних, сільськогосподарських, економічних, екологічних та інших земельних відносин, на який землекористувачу видається документ, що засвідчує право на земельну ділянку з визначеними межами, площею, складом земель, об'єктами власності, а при необхідності з

визначеними в натурі геодезичними координатами межових знаків; 2) у складі єдиного земельного фонду, наданого державою або набутого у власність чи оренду окремого користувача для господарських чи інших цілей, обмеженої площі; 3) як користування землею в установленому законом порядку.

Тому, терміни «землекористування» та «система землекористування» є комплексним поняттям, яке складається з кількох складових блоків:

- це просторова одиниця - частина єдиного земельного фонду країни, передана органам виконавчої влади та місцевого самоврядування як частковому суб'єкту земельних відносин для господарського чи іншого використання, що обмежена площею;

- це визначений у встановленому законом порядку вид господарського використання землі та інших природних ресурсів;

- земельна ділянка як об'єкт права, елемент земельно-економічних, екологічних, соціальних, містобудівних, рекреаційних та інших відносин, на яку суб'єкт оформив право її користування з видачею кадастрового плану, де зазначаються площі, розміри, межі, умови та види використання тощо;

- це просторовий об'єкт сільськогосподарської, містобудівної, еколого-рекреаційної та іншої організації земельної території та господарської діяльності;

- є просторовим об'єктом системи планування території та природокористування.

Отже, зміст «системи землекористування» можна зобразити у вигляді логічної та змістовної моделі (рис. 1.1).

Тому землекористування, як правило, залежить від втілення земельних ділянок та прав на них, строків дії та видів прав та якості їх захисту, виду господарської діяльності залежно від способу використання земельних та інших природних ресурсів, його ефективність, існуюче правове середовище, просторові характеристики та багато інших чинників.

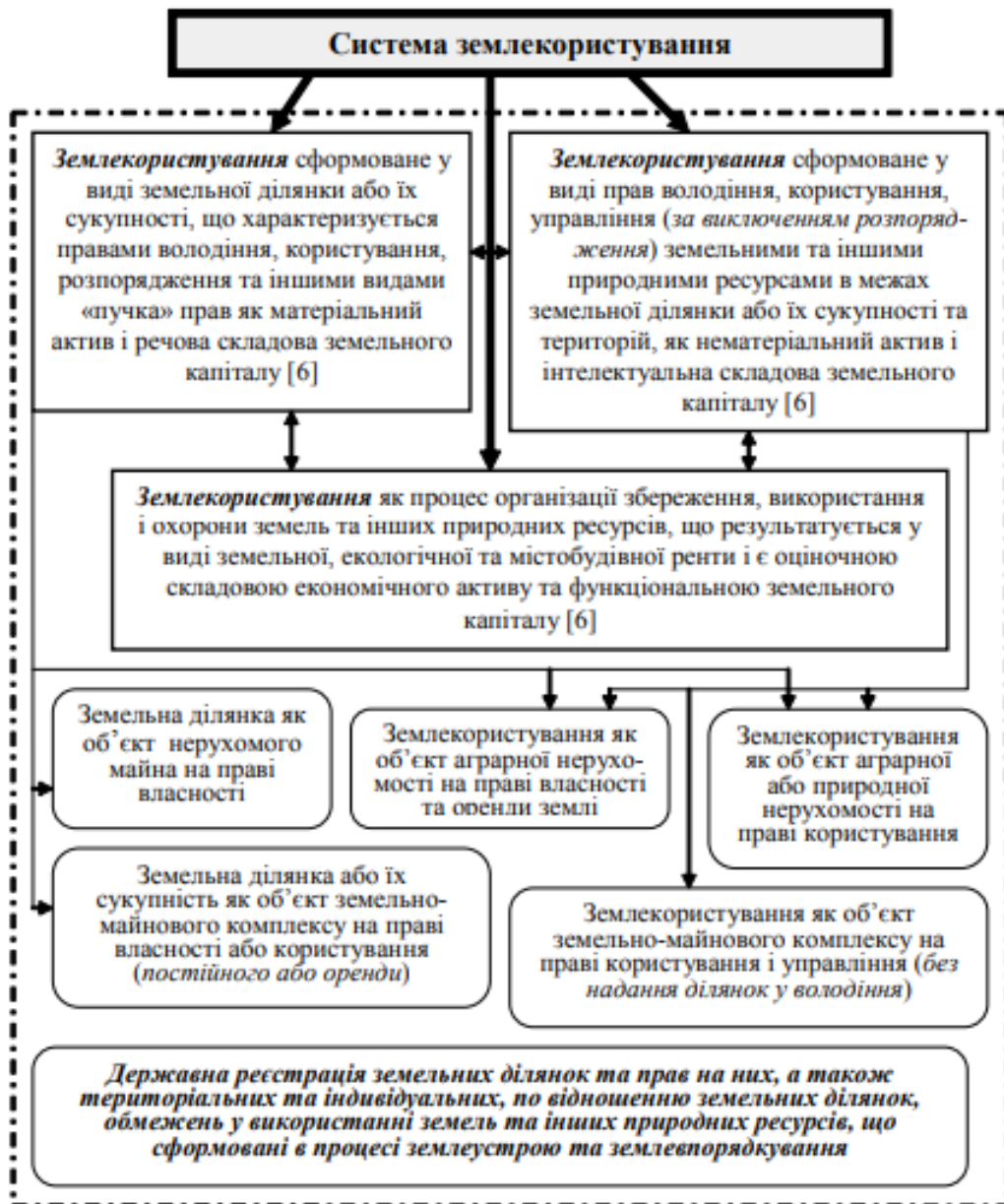

Рисунок 1.1 – Логіко-змістовна модель теоретико-методологічної сутності системи землекористування

Отже, система землекористування в загальному розумінні є надзвичайно складним поняттям. Зі сторони економіки воно аналізується у зв'язку з формами і видами права власності, реальним місцем розташування, земельно-господарськими відносинами, формами землекористування, природою привласнення прибутку, раціональністю управління землекористуванням та господарського використання землі та інших природних ресурсів і майна як економічного активу та капіталу.

Правова характеристика системи землекористування, режиму використання та охорони земель та інших природних ресурсів, невіддільних від земельної ділянки, господарського обігу речових прав на землю та інші природні ресурси, що відображено в нормативно-законодавчій базі, яка є обов'язковою для всіх підоб'єктів системи землекористування.

Екологічні вимоги складають наукову базу раціонального землекористування та природокористування загалом на основі забезпечення вимог щодо збереження сталості середовища, його здатності до саморегулювання, відновлення вихідного стану системи тощо.

Зважаючи на викладене, під системою землекористування слід розуміти цілісну багатофункціональну соціальну, економічну та природну систему, що складається з підсистем:

- землекористування формується у формі прав власності, користування, управління землею та іншими природними ресурсами в межах земельної ділянки або їх сукупності та територій, як нематеріального активу;
- землекористування, яке формується у вигляді земельної ділянки або їх сукупності;
- державна реєстрація земельних ділянок та прав на них, а також територіальних та індивідуальних щодо земельних ділянок обмежень у використанні земель та інших природних ресурсів, що утворюються в процесі землеустрою;
- землекористування як процес організації використання та охорони земель та інших природних ресурсів, що є наслідком земельної, екологічної та містобудівної ренти і є розрахунковою складовою господарського активу та функціональною складовою земельного капіталу.

Важливим інститутом і механізмом формування та регулювання функціонування системи землекористування є землевпорядкування. Його інституційне середовище та ефективність у формуванні та регулюванні функціонування системи землекористування, а також відносин права власності на землю та інші природні ресурси.

1.2. Особливості планування землекористування країн Європи

Сьогодні у країнах ЄС виділяють такі форми планування та охорони земель як просторове, містобудівне та ландшафтне землекористування [38, с. 105].

Під час просторового (територіального) планування вирішуються питання організації землекористування у комплексі з основними перспективами економічного зростання, вимогами щодо охорони навколишнього середовища та напрямками вдосконалення інфраструктури.

Містобудування передбачає насамперед організацію раціонального землекористування населених пунктів, регулювання планування та забудови міських територій, видачу дозволів на будівництво.

Ландшафтне планування землекористування направлене на раціональне використання та охорону земель, що буде сприяти виконанню екологічних та соціально-економічних завдань [4; 36].

У Німеччині юридично закріплена трирівнева система планування використання та охорони земель - національна, федеральна та муніципальна. Водночас кожна з федеральних земель має повноваження створювати власні системи планування та регулювання землекористування. На рівні регіонів землеустрій передбачає планування територій областей і районів, а на місцевому рівні передбачає розробку та затвердження генеральних планів населених пунктів, планів зонування територій та детальних планів територій [40]. Попри це генеральна земельна програма та генеральний план розвитку землеустрою власних територій є обов'язковими для розробки для всіх муніципальних утворень.

У Нідерландах, Швейцарії, Австрії та Франції під просторовим плануванням мають на увазі планування, що обіймає такі сфери, як навколишнє середовище, економіка та соціальна сфера. В Іспанії та Італії просторове планування є елементом економічного планування. У Фінляндії,

Швеції та Великій Британії територіальне планування охоплює переважно проблеми регіонального рівня [16].

У Бельгії та Іспанії всі меліоративні та охоронні заходи мають проводитися лише згідно з державними планами, а у випадку власників, які неефективно використовують земельні ділянки, передбачається передача їх великим і добре організованим господарствам [13]. Крім того, в цих країнах будівельні організації не мають права самостійно вирішувати питання планування території. Згідно з законодавством цих країн, це прерогатива міської влади.

У Нідерландах і Голландії планування землекористування здійснюється на національному, провінційному та муніципальному рівнях [41, с. 63]. Розвиток території повинен відбуватись відповідно до державних планів, розроблених на 10-20 років, провінційних і муніципальних планів координації діяльності в системі землеустрою на місцях. Окрім цього, при плануванні враховуються гідрологічні умови територій, характеристики ґрунтів і клімату.

У Фінляндії територіальне планування здійснюється на державному, провінційному та муніципальному рівнях, а землекористування спрямоване на реалізацію природоохоронних заходів [14, с. 36].

В Австрії заходи із землеустрою проводяться через розробку концепції розвитку, плану землекористування та плану розвитку на місцевому рівні [14, с. 72].

У Данії [13, с. 127] землеустрій є обов'язковим для виконання регіональними та муніципальними органами влади. Попри це розроблені плани в цій країні мають змінюватися кожні чотири роки, а громадське обговорення планів і збалансування планів є обов'язковою частиною.

В Іспанії планування землекористування окреслює поділ земель на три класи: забудовані землі, придатні для забудови та непридатні для забудови [13]. Ці плани є обов'язковими, і дані про розвиток земель використовуються для аналізу землекористування, розвитку інфраструктури та основних систем землекористування.

Деякі зарубіжні країни, такі як Швейцарія та Італія, застосовують у просторовому плануванні відкриті ГІС QGIS, що дає змогу створювати містобудівну документацію та використовувати її в системах управління територіями за браку прикладного програмного забезпечення.

Проведений аналіз системи землеустрою в європейських країнах дозволяє зробити висновок, що українським фахівцям варто перейняти європейський досвід щодо землеустрою та планування землекористування.

В Україні ключовим документом, що регулює питання планування території та містобудування, є Закон України «Про Генеральну схему планування території України» [24]. Закон України «Про регулювання містобудівної діяльності» визначає три рівні планування території: загальнодержавний, регіональний та місцевий.

Таким чином, загальнодержавний рівень відповідає Генеральній схемі планування території України, яка передбачає забезпечення раціонального використання території України, охорону навколишнього середовища, охорону здоров'я населення, створення та підтримання повноцінного середовища життєдіяльності, охорону пам'яток історії та культури, визначення державних пріоритетів розвитку систем розселення, виробничої, соціальної та інженерно-транспортної інфраструктури, а також схем планування окремих територій держави [24].

Втім доцільно зазначити, що сьогодні в Україні вже відбувся перехід від централізованої політики землеустрою до сучасних планувальних підходів у системі управління земельними ресурсами.

У 2020 році Верховна Рада України прийняла Закон «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо землеустрою» [23], який став ключовим документом для практичної реалізації комплексного плану просторового розвитку територіальних громад.

Отже, комплексне планування землекористування в Україні було розпочато ще до повномасштабного вторгнення. На той час перевагами даного закону було надання ширших можливостей для притягнення інвесторів,

розвитку соціальної складової територіальних громад, повноцінного розвитку економіки.

Вчені-землевпорядники запропонували вдосконалену модель територіально-просторового планування розвитку землекористування об'єднаних територіальних громад у впровадженні з містобудуванням [38, с. 10-11]. Підґрунтям даної моделі є відмова від Генеральних планів сільських поселень та схем планування територій. Натомість принциповим є розроблення Комплексних планів просторового розвитку землекористувань.

Комплексний план є порівняно новим документом, який визначає планувальну організацію території, формування єдиної системи обслуговування населення, дорожню мережу, інженерну інфраструктуру, благоустрій, охорону земельних ресурсів, поетапний розвиток територій.

Тому землеустрій має на базі оцінки та напрямів використання виробничих ресурсів створювати основу для прийняття перспективних рішень щодо розвитку визначеної території.

Водночас комплексна оцінка землекористування дає змогу приймати аргументовані рішення на основі оцінки існуючих ресурсів, перспектив розвитку території, вивчення її унікальних особливостей.

З еколого-економічної точки зору при плануванні землекористування та розробці Комплексного плану розвитку території враховуються такі параметри, як рівень освоєння території, розвиток виробничих і промислових потужностей, родючість ґрунтів, інженерний розвиток території, транспортне обслуговування, наявність трудових ресурсів. Комплексну оцінку території необхідно проводити за такими напрямками, як існуючі інженерно-будівельні умови певної території, розвиток рекреаційної, природно-заповідної, соціальної інфраструктури, наявний виробничо-технічний, демографічний потенціал, наявність транспортної інфраструктури, облаштування території.

Тому, окрім аналізу її природних умов, визначення основних екологічних проблем, пов'язаних із реалізацією планувальних рішень,

Комплексний план просторового розвитку території має містити оцінку планованих рішень та перспективи їх прояву.

Отже наявність Комплексного плану просторового розвитку територіальної громади є перспективним кроком, який забезпечить сталий розвиток певної громади загалом.

1.3. Застосування зарубіжного досвіду планування землекористування

Беручи до уваги проаналізовані нами особливості землеустрою в європейських країнах та сучасні зрушення в українських реаліях, спробуємо знайти можливості їх застосування в Україні.

Основними ключовими пріоритетами обґрунтування перспектив землеустрою, на нашу думку, є (рис. 1.2):

- опрацювання програм державної підтримки порушених та зруйнованих у зв'язку з воєнним станом територій, з метою стимулювання приватних інвестицій в український простір та забезпечення прозорості прийнятих рішень;

- прогнозування можливості консолідації земельних ділянок, що дасть змогу підвищити ефективність використання землі, а також ефективно використовувати існуючі ресурси та забезпечити підвищення продуктивності праці;

- виділення земельних ділянок під забудову, а також зміна їх призначення повинні відповідати планам розвитку територіальних громад, забезпечувати ефективне управління землекористуванням, враховувати правила містобудування, а також інтереси місцевих жителів та потенційних інвесторів;

- підтримка іпотечного кредитування та доступу малих власників до кредитних ресурсів, що дасть змогу відновити бізнес та оновити втрачені

виробничі потужності, а також сприятиме посиленню конкурентоспроможності продукції;

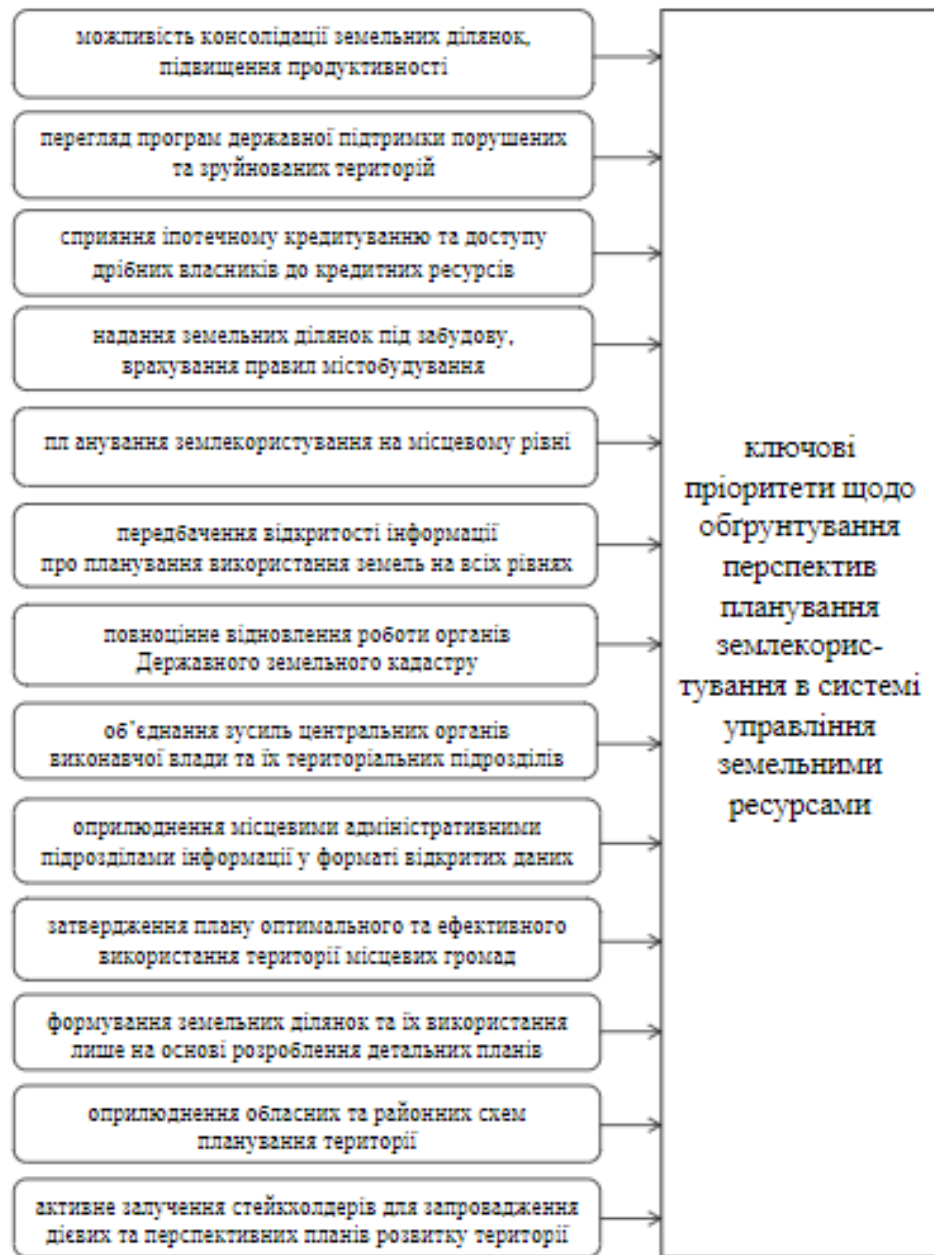

Рисунок 1.2 - Основні можливості щодо перспектив планування землекористування в системі управління земельними ресурсами в Україні

- забезпечення відкритості інформації щодо землеустрою на всіх рівнях, а також надання достовірних адміністративних та статистичних даних;
- об'єднання зусиль центральних органів виконавчої влади та їх територіальних підрозділів з метою створення повноцінної національної інфраструктури геопросторових даних;

- планування землеустрою на місцевому рівні має забезпечувати прозорість процедури планування та контролю за її додержанням, а також передбачати відведення земельних ділянок лише за цільовим призначенням;
- оприлюднення місцевими адміністративними одиницями інформації у форматі відкритих даних, що дасть змогу врахувати територіальним громадам оперативних даних для планування перспективного та ефективного використання земель;
- повне відновлення роботи органів ДЗК в регіонах, де це можливо на сьогодні, що дасть змогу забезпечити процес планування на місцевих рівнях оперативними та повними даними про поточний стан використання земель;
- затвердження плану оптимального та найбільш ефективного використання території територіальних громад на основі розроблених комплексних планів просторового розвитку території;
- формування земельних ділянок та їх продуктивне використання тільки на засадах розроблення детальних планів території, а також прогнозування наявності планувальних рішень, які сприяли б реалізації комплексного плану;
- активне залучення стейкхолдерів з метою налагодження конструктивного діалогу між ними, центральними та місцевими органами виконавчої влади з метою забезпечення зворотного зв'язку для впровадження ефективних та перспективних планів розвитку території;
- оприлюднення схем планування території області та району, що забезпечить оперативне узгодження інтересів області, регіону та місцевого значення під час перспективного планування використання земель.

Додержання описаних можливостей відносно перспектив планування землекористування в Україні сприятиме збалансованості подальшого виробництва на землі.

Провівши аналіз, досліджено досвід планувальних особливостей системи землекористування Нідерландів, Швейцарії, Австрії, Франції, Іспанії,

Італії, Фінляндії, Швеції, Великобританії, Німеччини, Бельгії, Фінляндії, Голландії, Данії.

У підсумку запропоновано основні пріоритети обґрунтування перспектив землеустрою в Україні в сучасних умовах. На нашу думку, це підвищення врожайності, можливість консолідації земельних ділянок, сприяння іпотечному кредитуванню та доступу дрібних власників до кредитних ресурсів, перегляд програм державної підтримки порушених та зруйнованих територій, забезпечення відкритості інформації щодо землеустрою на всіх рівнях, надання земельних ділянок під забудову з урахуванням правил містобудування, планування землеустрою на місцевому рівні, об'єднання зусиль центральних органів виконавчої влади та їх територіальних підрозділів, повне відновлення роботи органів Державного земельного кадастру, затвердження плану оптимального та ефективного використання території територіальних громад, оприлюднення інформації місцевими адміністративними одиницями у форматі відкритих даних, оприлюднення схем планування території області та районів, активне залучення стейкхолдерів для запровадження дієвих та перспективних планів розвитку території, формування земельних ділянок та їх використання виключно на основі розроблення детальних планів.

РОЗДІЛ 2 ХАРАКТЕРИСТИКА ОБ'ЄКТА ДОСЛІДЖЕННЯ

2.1. Загальні відомості

Село Загірці в складі Заболотцівської сільської громади Золочівського району Львівської області (колишньої Підгорецької сільської ради Бродівського району Львівської області), розташоване на віддалі 23 км на південний-схід від м. Броди, 13 км на північ від міста Золочів, 90 км на захід від міста Львова. Населення становить 82 особи.

На північ від села Загірці проходить міжнародна автодорога державного значення М-06 Київ-Чоп та магістральні нафтопроводи «Дружба» I і II черги ділянки «Броди-Держкордон».

У відповідності зі схемою фізико-географічного районування село Загірці знаходиться в межах північно-західної лісостепової зони на заході України. Більша частина території розташована в Західно-Подільській області (Вороняки, Товтровий кряж).

Зовнішні пасажирські зв'язки здійснюються лише автомобільним транспортом.

За даними інвентаризації земель на території с. Загірці була складена експлікація земельних угідь, вона відображена на рис. 2.1.

На території населеного пункту облаштовано:

- централізоване водопостачання відсутнє. Джерелом живлення системи служать підземні води, розкриті свердловини. Індивідуальні житлові будинки та громадські об'єкти користуються водою з шахтних колодязів;
- централізована система каналізації відсутня. Громадська та індивідуальна забудови користуються локальною біологічною каналізацією або подвірними туалетами;
- централізоване тепlopостачання відсутнє. Індивідуальна забудова та інші будинки користуються печами на твердому чи газовому паливі або поквартирно водяним опаленням від локальних водонагрівачів;

– централізованим постачанням природного газу територія населеного пункту забезпечена.

Рисунок 2.1 – Структура земельних угідь с. Загірці

Основним джерелом шумового дискомфорту на території сільської ради є автомобільний транспорт.

2.2. Природні умови

Клімат - атлантично-континентальний, характеризується високою вологістю, м'якими зимами з частими потеплінням, помірно теплим незасушливим літом.

В річному циклі найбільш теплі місяці - липень, серпень з середньомісячними температурами $+18^{\circ}\text{C}$, найбільш холодні - січень, лютий з середньомісячними температурами -5°C . Глибина промерзання ґрунту не перевищує 0,5 м. Зима триває в середньому 3,5 місяці і характеризується частими відлигами.

Геологія та гідрогеологія. В орографічному відношенні територія належить до Волино-Подільської височини і розташована на стику Малопопільської низовини і Гологоро-Кременецького кряжу. В

геоморфологічному відношенні територія знаходиться в межах хвилясто-горбистої акумулятивно-денудаційної Північно-Передподільської рівнини, на північному уступі Подільської височини.

В геологічній будові бере участь різноманітний комплекс порід, який у віковому відношенні охоплює відрізок часу від кембрію до антропогену.

Для характеристики геологічної будови зони розвитку прісних вод, що є об'єктом вивчення, практичне значення мають тільки відклади девону, верхньої крейди, неогену та четвертинні утворення.

Відклади верхньої крейди разом з верхньодевонським, в межах району робіт мають суцільне поширення. Загальна поширення крейдових відкладів понад 100м, а девонських більше 200м. Літолічно відклади представлені потужною товщею, мертелів глинистих, мертелів крейдо подібних, вапняків, аргілітів, іноді пісковиками. Вапняки звичайно сірі до чорних, брекчіє подібні, в деяких інтервалах роздроблені, тріщинуваті та закарстовані. У покрівлі відкладів повсюду зустрічається кора вивітрювання мертелів - «зона замулювання».

Неогенові відклади в районі представлені баденським ярусом. Поширені в центральній та південній частинах району, на підвищеннях та вододілах. Залягають ці породи зі стратиграфічною незгідністю на розмитій поверхні верхньої крейди. Загальна товщина відкладів, як правило перевищує 30-50 м.

Водовмісні породи представлені пісками, пісковиками, вапняками. Четвертинні утворення залягають на поверхні приуроченій до долин рік і всіх більш-менш значних водотоків. Глибина залягання рівня ґрунтових вод коливається в межах 0,5 - 2,5м.

Підстилаючими водонепроникними породами є глини та суглинки неогенових відкладів. Алювіальні відклади характеризуються слабкою водовіддачею, коефіцієнти фільтрації становлять від 0,015 до 3,14 м/добу.

Ґрунти. Найбільш поширеними ґрунтами є чорноземи щебенюваті слабо змиті на елювії щільних карбонатних порід середньо суглинкові (рис. 2.2).

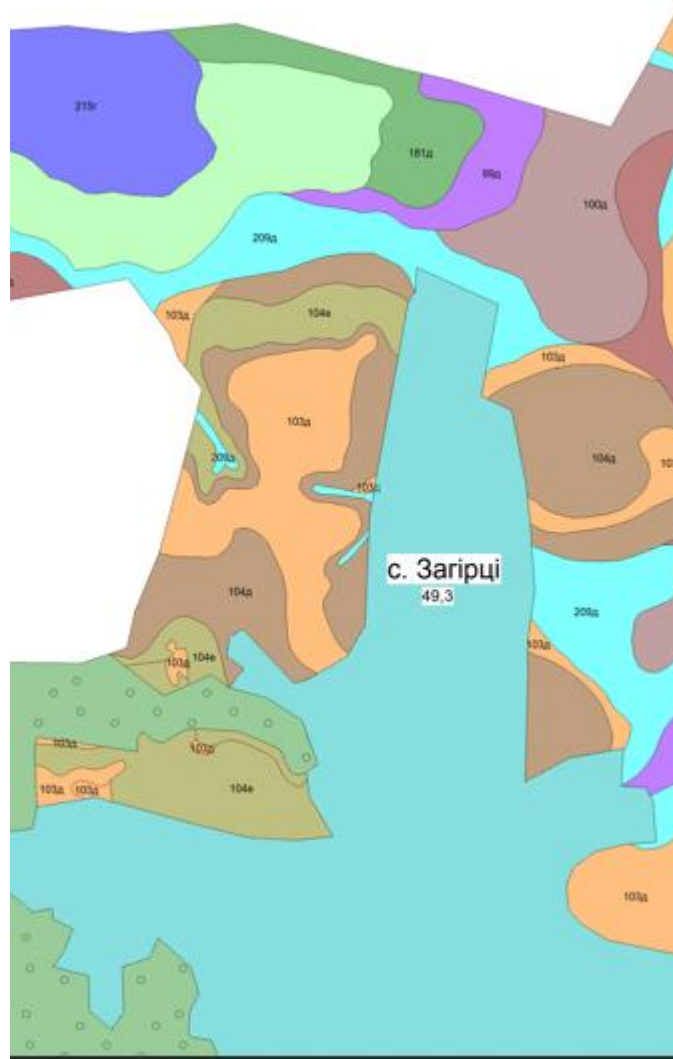

Рисунок 2.2 – Фрагмент плану агровиробничих груп ґрунтів

РОЗДІЛ 3 РОЗРОБЛЕННЯ ПРОЕКТУ ЗЕМЛЕУСТРОЮ ЩОДО ВСТАНОВЛЕННЯ ТА ЗМІНИ МЕЖ НАСЕЛЕНОГО ПУНКТУ (НА ПРИКЛАДІ СЕЛА ЗАГІРЦІ ЗАБОЛОТЦІВСЬКОЇ СІЛЬСЬКОЇ ГРОМАДИ ЗОЛОЧІВСЬКОГО РАЙОНУ ЛЬВІВСЬКОЇ ОБЛАСТІ)

3.1. Практичні аспекти розроблення проектів землеустрою щодо встановлення (зміни) меж адміністративно-територіальних одиниць

Метою формування територій та встановлення меж адміністративно-територіальних одиниць є створення територіальних умов для самостійного вирішення всіх питань місцевого життя органами місцевого самоврядування. Необхідною умовою даного процесу є врахування інтересів населення, яке проживає на цій території. Межі утворень не є постійними. Їх можуть змінювати згідно з економічними, географічними, демографічними, екологічними та іншими чинниками. Законодавчою базою виконання робіт щодо проекту землеустрою щодо встановлення (зміни) меж адміністративно-територіальних одиниць є: Конституція України; Земельний кодекс України; Закон України «Про Державний земельний кадастр»; Закон України «Про землеустрій»; Закон України «Про основи містобудування»; Закон України «Про місцеве самоврядування в Україні»; стандарти, норми і правила у сфері землеустрою тощо.

Відповідно до Земельного кодексу України [11, с. 65] межі району, села, селища, міста, району в місті встановлюються та змінюються за проектами землеустрою щодо встановлення (зміни) меж адміністративно-територіальних одиниць.

Межі адміністративно-територіальних одиниць визначаються по суші і по водних об'єктах. Проект землеустрою щодо встановлення (зміни) меж адміністративно-територіальних одиниць включає: пояснювальну записку; завдання на виконання робіт; рішення про розроблення проекту землеустрою щодо встановлення або зміни меж адміністративно-територіальних одиниць;

викопіювання з кадастрових карт (планів) із зазначенням існуючих (за наявності) та проектних меж адміністративно-територіальної одиниці; викопіювання зі схеми землеустрою та техніко-економічного обґрунтування використання та охорони земель адміністративно-територіальної одиниці; завірені копії генерального плану населеного пункту, рішення про його затвердження; опис земель в існуючих та проектних межах адміністративно-територіальної одиниці; матеріали винесення меж адміністративно-територіальних одиниць в натурі (на місцевості) з каталогом координат їх поворотних точок; матеріали погодження проекту; опис меж адміністративно-територіальних одиниць.

Межі адміністративно-територіальних одиниць встановлюються та змінюються за проектами землеустрою, які розробляються згідно з:

- генеральною схемою планування території України;
- схемою планування території областей, районів;
- генеральними планами населених пунктів;
- техніко-економічним обґрунтуванням.

Варто зазначити, що документація із землеустрою, яка необхідна для розроблення проекту землеустрою щодо встановлення (зміни) меж адміністративно-територіальної одиниці, є застарілою та не відповідає діючому законодавству.

Перелік документів, до складу яких входить цей проект землеустрою, регулюється Законом України «Про землеустрій» [26, с. 13]. Проекти землеустрою щодо встановлення (зміни) меж сіл, селищ, міст розробляються відповідно до рішення сільських, селищних, міських рад. Цей вид проектної документації підлягає погодженню сільськими, селищними, міськими, районними радами, райдержадміністраціями, за рахунок території яких планується розширення її меж.

У випадку розширення меж за рахунок території, що не входить до складу відповідного району, або якщо районна рада не утворена, проект погоджується з облдержадміністрацією [26, с. 13].

Рішення щодо встановлення (зміни) меж адміністративно-територіальних одиниць є водночас рішенням про затвердження проектів землеустрою щодо їх встановлення (зміни). Проект землеустрою щодо встановлення меж складається в паперовій та електронній формах.

Об'єктом дослідження є встановлення (зміна) меж с. Загірці Львівської області. Проект землеустрою щодо встановлення та зміни межі с. Загірці Золочівського району розробляється на підставі клопотання Заболотцівської сільської громади, технічного завдання, рішення сесії Заболотцівської сільської громади Золочівського району.

Потреба у розробленні проекту землеустрою щодо встановлення (зміни) меж с. Загірці, Заболотцівської сільської громади Золочівського району Львівської області обумовлена вимогами норм Земельного кодексу України, Закону України "Про землеустрій", Закону України "Про Державний земельний кадастр" та інших нормативно-правових актів [11; 25; 26].

При розробці проекту землеустрою, на етапі проведення підготовчих робіт було використано: проект роздержавлення та приватизації земель на території Підгорецької сільської ради, Бродівського району, Львівської області, генеральний план с. Загірці, Підгорецької сільської ради, Бродівського району, Львівської області, державна статистична звітність.

Село Загірці розташоване в центральній частині Заболотцівської сільської громади (колишня Підгорецька сільська рада Бродівського району Львівської області) на відстані 80 кілометрів на схід від м. Львів, 20 від районного центру.

Через с. Загірці проходить автодорога міжнародного значення Київ-Чоп по якій здійснюються транспортні зв'язки села з іншими населеними пунктами та дорогами місцевого значення. Транспортне сполучення села з м. Львів і райцентром здійснюється також залізничним шляхом. Відстань до залізничної станції м. Броди 20 км. Площа населеного пункту становить 77,8 га.

При проведенні підготовчого етапу розроблення проекту землеустрою, вивчено і проаналізовано нормативно-правові документи, планові матеріали,

уточнені назви, місцезнаходження всіх землекористувачів, земель загального користування, земель громадського призначення, земель інших підприємств, організацій та установ.

3.2. Порядок розробки проекту землеустрою щодо встановлення та зміни меж населеного пункту

Проект землеустрою щодо встановлення та зміни меж с. Загірці Золочівського району складався на основі генерального плану с. Загірці (рис. 3.1), який в свою чергу складений на довгострокову перспективу.

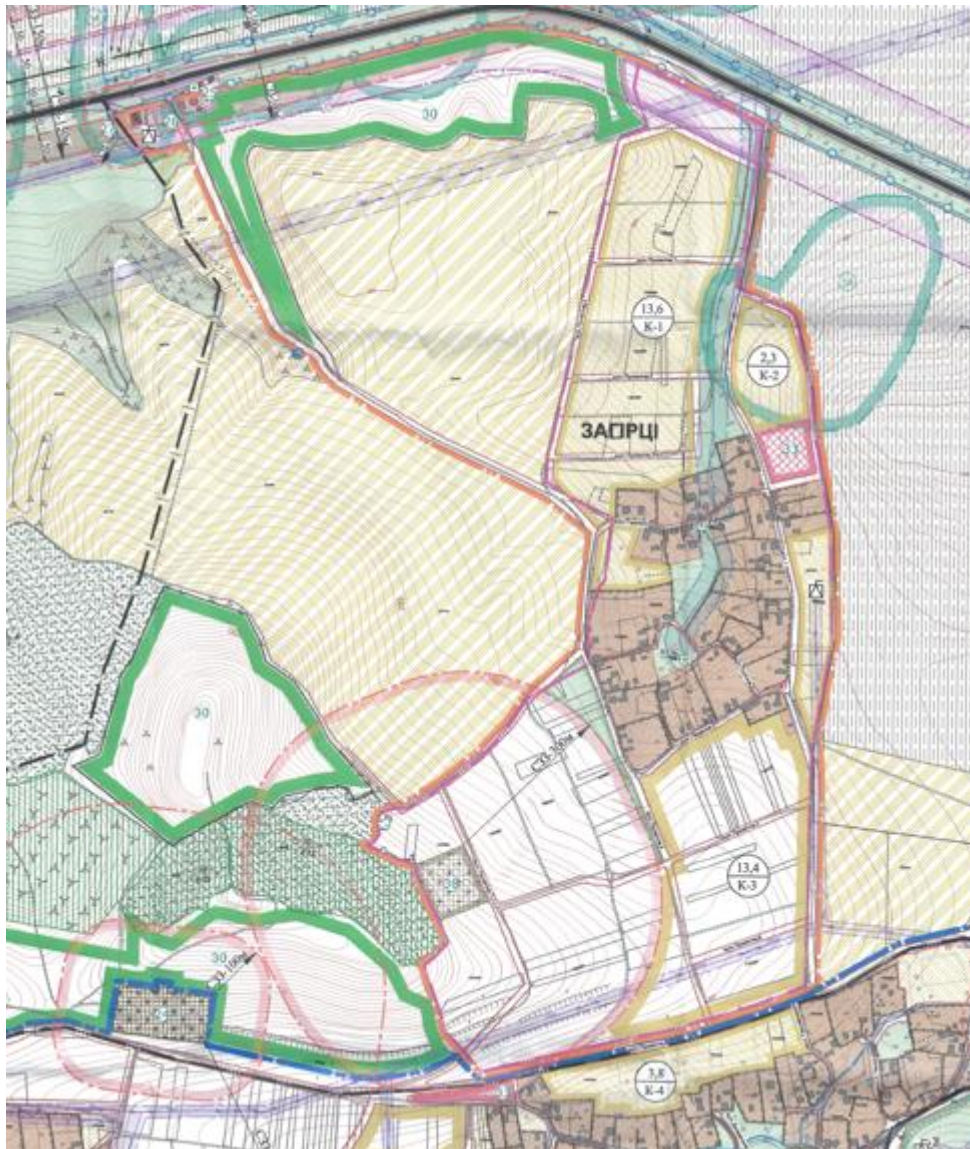

Рисунок 3.1 – Фрагмент генерального плану села Загірці Золочівського району Львівської області

Проектні рішення по генеральному плані розроблені у два етапи : 15-20 років (довгостроковий період) і 3-7 років (перша черга) з метою стимулювання сталого розвитку населеного пункту у період зростання попиту на землю для житлового будівництва, розвитку підприємництва, підприємств тощо. В генеральному плані с. Загірці визначаються функціонально взаємозв'язані території, що використовуються для розміщення житлового, культурно-побутового, промислового і оздоровчого будівництва. Перспективне планування передбачає розвиток с. Загірці з чітким розподілом їх на функціональні зони відповідно до містобудівних вимог: сельбищна, виробнича, ландшафтно-рекреаційна.

Згідно складеного генерального плану с. Загірці передбачається зміна межі населеного пункту с. Загірці із 77,8 га (існуюча) до 119,4 га (проектowana).

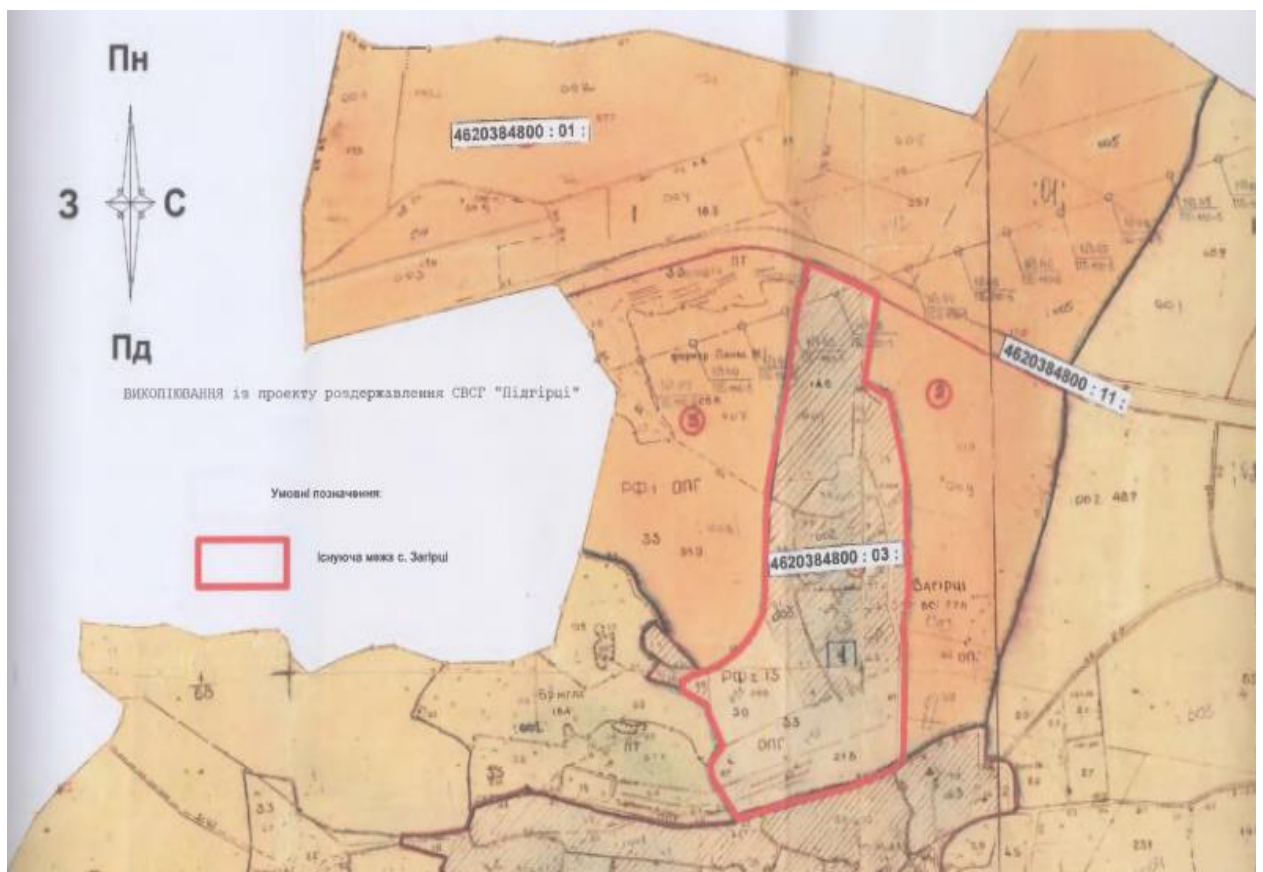

Рисунок 3.2 – Викопіювання з проекту роздержавлення СВСГ «Підгірці»
(існуюча межа)

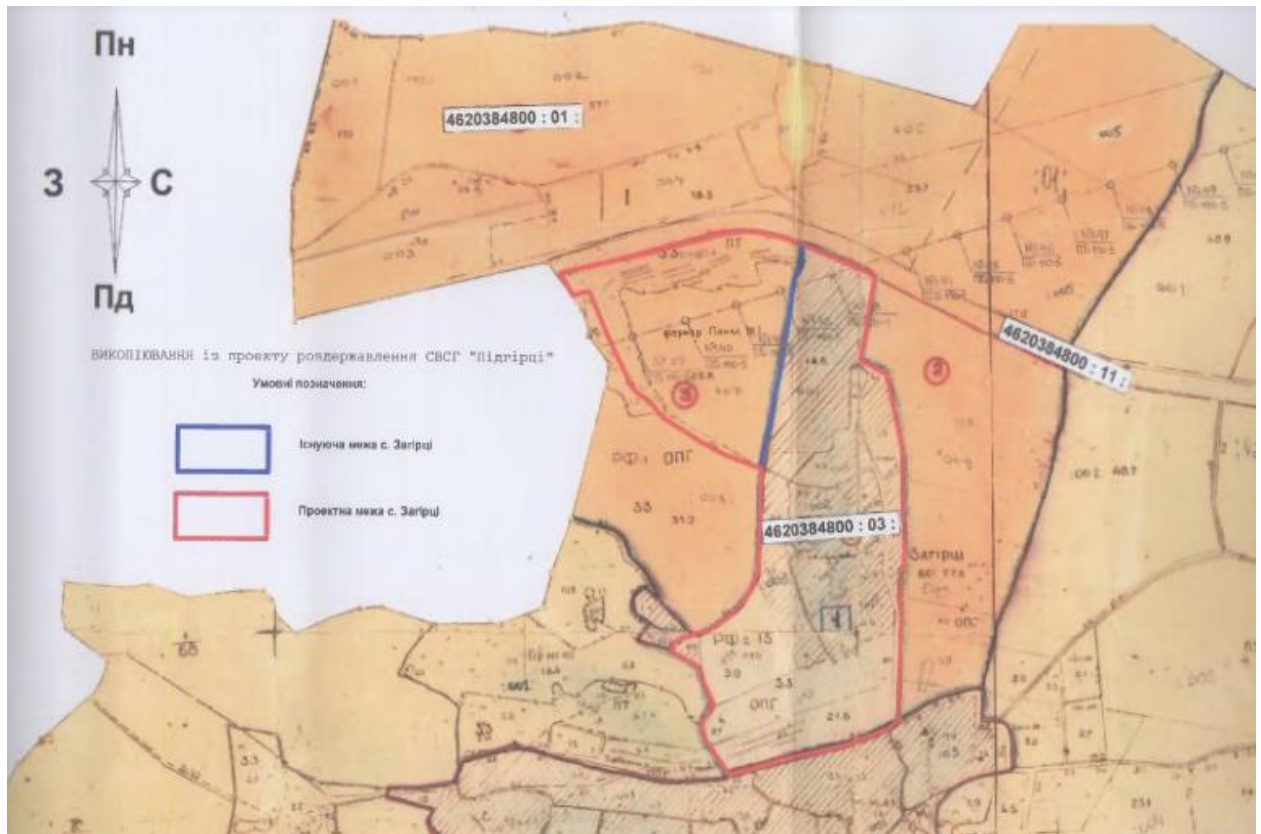

Рисунок 3.3 – Викопіювання з проекту роздержавлення СВСГ «Підгірці»
(проектна межа)

До межі с. Загірці додатково включено 41,6 га земель.

Згідно форми 6-зем станом на 01.01.2017 року загальна площа с. Загірці становить 77,8 га, а по проекту 119,4 га. Експлікація земель представлена в табл. 3.1

Таблиця 3.1 – Експлікація земель с. Загірці

Види основних угідь, функціональне використання	Площа земель (існуюча)		Площа земель (проектована)	
	тис. га	%	тис. га	%
1	2	3	4	5
Сільськогосподарські землі, у т. ч.:	66,5956	85,6	107,0006	89,6
Сільськогосподарські угіддя, з них:	65,3956	84,1	104,4883	87,5
рілля	53,7956	69,1	79,5956	66,7
багаторічні насадження (сади)	5,1000	6,6	5,1000	4,3
пасовища	6,5000	8,4	19,7927	16,6
Під господарськими шляхами та прогонами	1,2000	1,6	2,5123	2,1

Продовж. табл. 3.1

1	2	3	4	5
Ліси та інші лісовкриті площі	1,2000	1,6	1,2000	1,0
Забудовані землі	8,1044	10,4	8,5564	7,2
Відкриті землі без рослинного покриву	1,9000	2,4	2,6430	2,2
Разом	77,8000	100	119,4000	100

Відповідно до Генерального плану с. Загірці в межі села долучається земельна ділянка на розташована Геологічна пам'ятка природи "Відслонення тортонських пісковиків» площею, 2.78 га. Дана земельна ділянка залишається в державній власності.

Основні показники проекту землеустрою приведені в таблиці 3.2.

Таблиця 3.2 - Основні показники проекту землеустрою

№ пп	Зміст показника	Значення
1	Існуюча площа, га	77,8
2	Кількість ділянок, які передаються із державної власності в комунальну	9
3	Площа ділянок, які передаються із державної власності в комунальну, га	28,37
4	Кількість ділянок приватної власності, які включаються в межі населеного пункту	4
5	Площа ділянок приватної власності, які включаються в межі населеного пункту, га	0,45
6	Кількість ділянок державної власності, які включаються в межі населеного пункту, але залишаються в державній власності (Геологічна пам'ятка природи "Відслонення тортонських пісковиків")	1
7	Площа ділянок державної власності, які включаються в межі населеного пункту, але залишаються в державній власності (Геологічна пам'ятка природи "Відслонення тортонських пісковиків")	12,78
	Кількість ділянок, які включаються в межу с. Загірці, Всього	14
	Площа ділянок, які включаються в межу с. Загірці, Всього	41,6
8	Площа по проекту, га	119,4

Проектна площа населеного пункту села Загірці становить 119,4000 га. У відповідності до затвердженого генерального плану с. Загірці, передбачається включення в межі населеного пункту земельних ділянок загальною площею 41,6000 га (таблиця 3.3 та рис. 3.4).

Таблиця 3.3 – Зведений перелік земельних ділянок, які долучаються до с. Загірці Золочівського району Львівської області

№ пп	Кадастровий номер	Форма власності	Площа, га	Угіддя	Власник, користувач
1	4620384800:01:006:0001	Приватна	0.3	комерційного призначення	Відкрите акціонерне товариство "Укрнафта" (АЗС)
2	4620384800:	Державна	0.5028	відкриті землі без рослинного покриву	землі запасу
3	4620384800:	Державна	0.2402	відкриті землі без рослинного покриву	землі запасу
4	4620384800:	Приватна	0.05	комерційного призначення	МПП "Гранат"
5	4620384800:	Приватна	0.05	комерційного призначення	Малець Андрій Степанович
6	4620384800:	Приватна	0.05	комерційного призначення	Куран Богданна Володимирівна
7	4620384800:	Державна	12.78	пасовище	Геологічна пам'ятка природи "Відслонення тортонських пісковиків"
8	4620384800:	Державна	25.8019	рілля	землі запасу (користувач - ФГ "Підгорецька Надія")
9	4620384800:	Державна	1.3124	польова дорога	землі запасу
10	4620384800:	Державна	0.0005	змішаного використання	ПрАТ "Львівобленерго"
11	4620384800:	Державна	0.0005	змішаного використання	ПрАТ "Львівобленерго"
12	4620384800:	Державна	0.0005	змішаного використання	ПрАТ "Львівобленерго"
13	4620384800:	Державна	0.0005	змішаного використання	ПрАТ "Львівобленерго"
14	4620384800:	Державна	0.5127	пасовище	для випасання худоби
	Всього долучається до с. Загірці		41.6		

Рисунок 3.4 - Схема розташування земельних ділянок до зведеного переліку земель, які долучаються до села Загірці Золочівського району Львівської області

Проект землеустрою щодо встановлення та зміни межі с. Загірці, Золочівського району погоджений із суміжними землекористувачами (табл. 3.4, рис. 3.5), та після позитивного висновку державної землевпорядної експертизи подається на затвердження Золочівській районній раді.

Таблиця 3.4 – Опис меж суміжних землекористувачів

№ точки на плані	Опис меж	Статус мережі
1-28	Суміжник - Служба автомобільних доріг у Львівській області. Межа проходить по краю смуги відводу автодороги Київ-Чоп (земельна ділянка з кадастровим номером 4620384800:11:001:0001)	Проектна
28-33	Суміжник - Служба автомобільних доріг у Львівській області. Межа проходить по краю смуги відводу автодороги Київ-Чоп (земельна ділянка з кадастровим номером 4620384800:11:001:0001)	Існуюча
33-56	Суміжник - Землі загального користування (польова дорога). Межа проходить по краю польової дороги, яка є за межами с. Загірці	Існуюча
56-62	Суміжник - Землі села Підгірці. Межа проходить по краю польової дороги, яка є в межах с. Підгірці	Існуюча
62-64	Суміжник - Землі села Підгірці. Межа проходить по краю польової дороги, яка є в межах с. Підгірці	Проектна
64-66	Суміжник - Землі загального користування (польова дорога). Межа проходить по краю польової дороги, яка є за межами с. Загірці	Проектна
66-79	Суміжник - Землі загального користування (польова дорога). Межа проходить по краю польової дороги, яка є за межами с. Загірці	Існуюча
79-104	Суміжник - Золочівська райдержадміністрація. Межа проходить по краю польової дороги, яка є в межах с. Загірці (межа проходить по краю земельних ділянок з кадастровими номерами 4620384800:01:008:0001, 4620384800:01:008:0002, які є за межами с. Загірці)	Проектна
104-110	Суміжник - Золочівська райдержадміністрація. Межа проходить по краю польової дороги, яка є в межах с. Загірці	Проектна
110-113	Суміжник - Золочівська райдержадміністрація. Межа проходить по краю польової дороги, яка є в межах с. Загірці. Закладені межові знаки: 2017.11-006-00001, 2017.11-006-00002, 2017.11-006-00003	Проектна
113-1	Суміжник - Золочівська райдержадміністрація. Межа проходить по межі земельної ділянки автозаправочної станції (кадастровий номер земельної ділянки - 4620384800:01:006:0001), яка включається в межу с. Загірці	Проектна

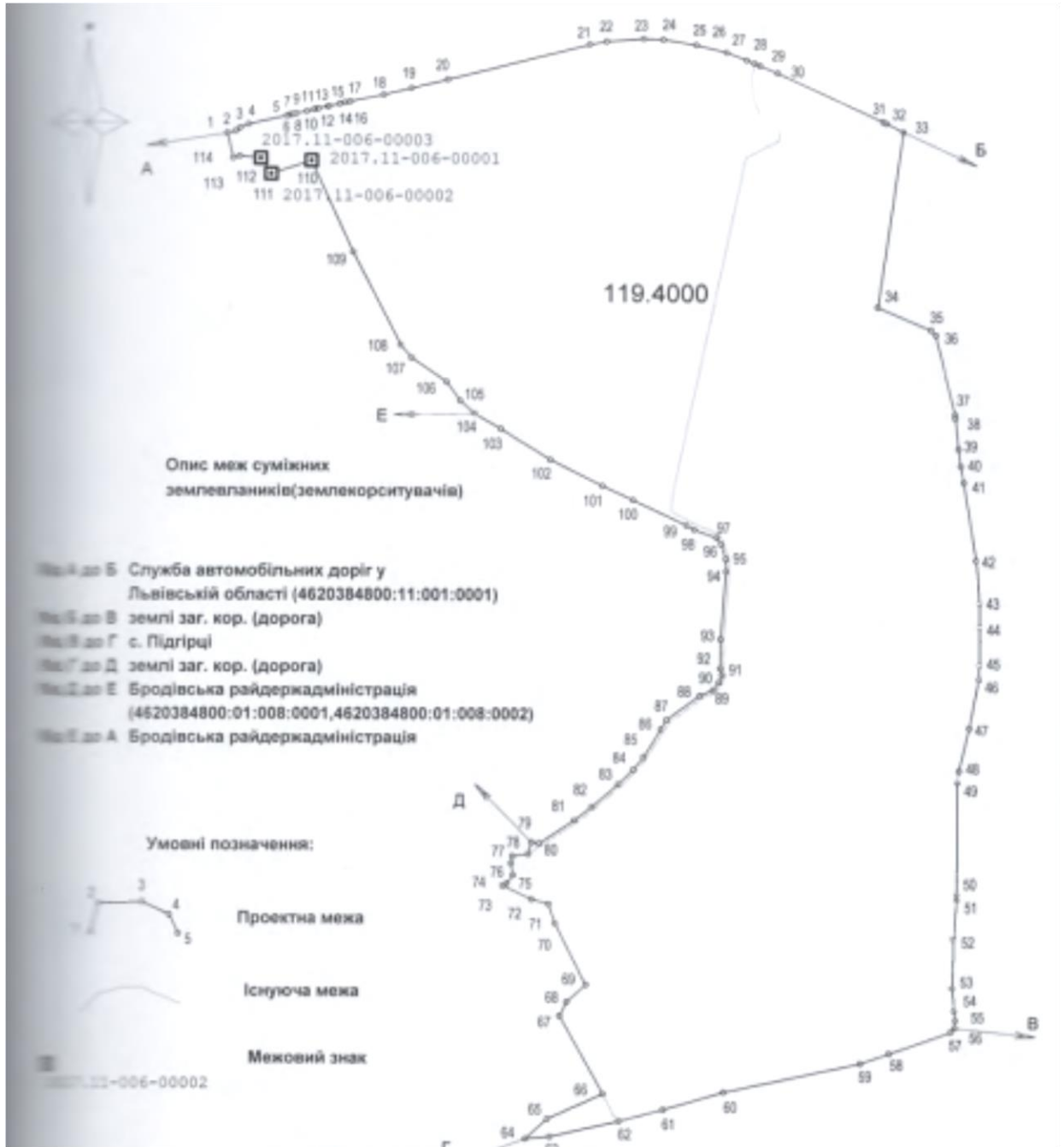

Рисунок 3.5 – План меж села Загірці

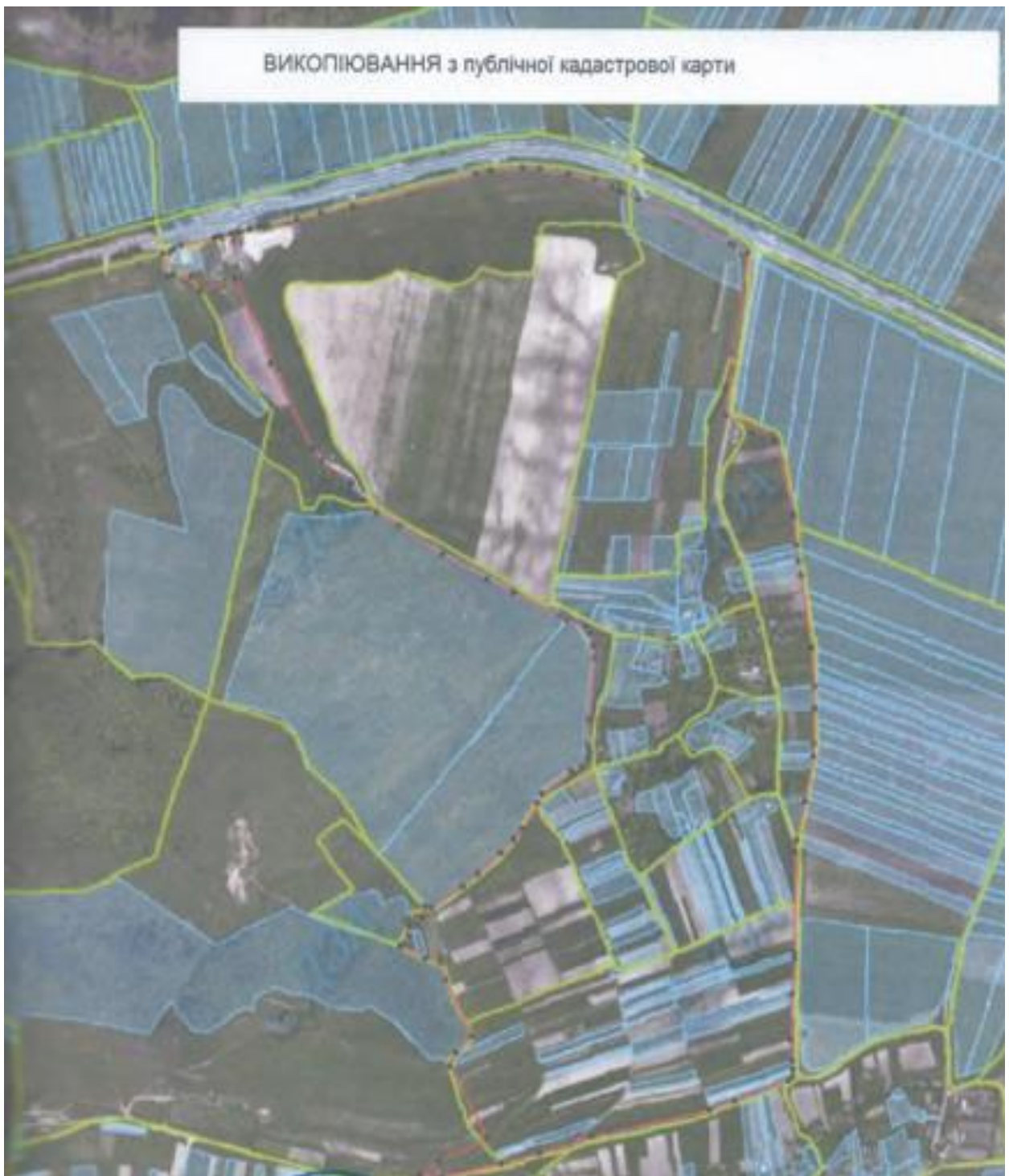

Рисунок 3.6 – Викопіювання із публічної кадастрової карти про проектні межі села Загірці

3.3. Винесення меж адміністративно-територіальних одиниць в натуру (на місцевість)

Межі села Загірці площею 119,4 га закріплено в натурі (на місцевості) межовими знаками (табл. 3.5) встановленого зразка (рис. 3.7) у кількості 3 шт.

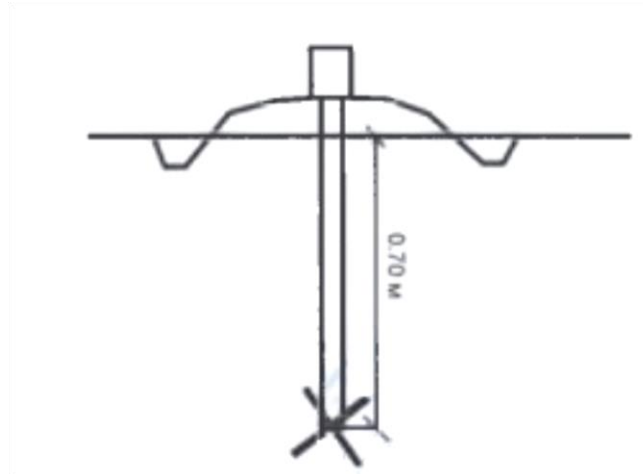

Рисунок 3.7 – Межовий знак третього виду

Таблиця 3.5 – Список межових знаків, переданих на зберігання

Номер знака	Абрис
2017.11-006-00001 2017.11-006-00002 2017.11-006-00003	

Межові знаки третього виду закладено в кутах земельної ділянки методом лінійних засічок з прив'язкою до дачного будинку та до найближчих пунктів державної геодезичної мережі (див. Схему прив'язки до пунктів державної геодезичної мережі) Закладено дерев'яні стовпи з хрестовиною внизу довжиною 1.0м, товщиною 10-15см, на глибину 70 см.

Схему прив'язки межових знаків до об'єктів і контурів місцевості показано на рис. 3.8.

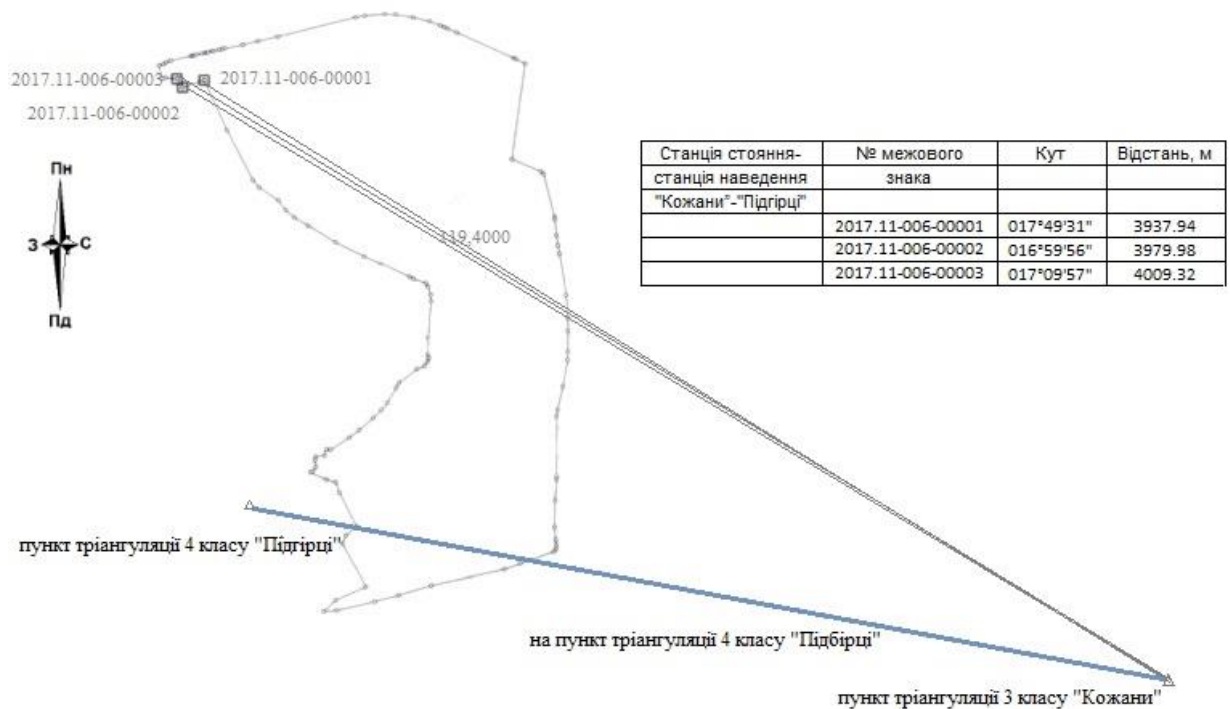

Рисунок 3.8 – Схема прив'язки межових знаків до Державної геодезичної мережі

Розрахунок координат кутів повороту теодолітного ходу наведено у відомості вирахування координат (табл. 3.6, табл. 3.7)

Таблиця 3.6 – Каталог координат кутів повороту межі с. Загірці в існуючих межах

Номер точки	Внутрішній кут	Дирекційний кут	Відстань, м	Координати в метрах	
				X	Y
1	2	3	4	5	6
1	080°23'07"	112°57'35"	10.1414	5 529 176.9561	1 405 941.4416
2	180°23'04"	112°34'32"	31.8831	5 529 173.0000	1 405 950.7800
3	178°11'54"	114°22'38"	195.4004	5 529 160.7600	1 405 980.2200
4	178°59'27"	115°23'11"	6.0879	5 529 080.1100	1 406 158.2000
5	179°14'00"	116°09'11"	32.2798	5 529 077.5000	1 406 163.7000
6	107°55'49"	188°13'22"	299.2757	5 529 063.2715	1 406 192.6749

1	2	3	4	5	6
7	255°32'08"	112°41'14"	97.3864	5 528 767.0734	1 406 149.8717
8	158°19'47"	134°21'27"	12.0463	5 528 729.5115	1 406 239.7226
9	148°19'16"	166°02'11"	138.0247	5 528 721.0887	1 406 248.3364
10	172°52'45"	173°09'26"	6.2948	5 528 587.1430	1 406 281.6420
11	179°02'01"	174°07'25"	51.2684	5 528 580.8930	1 406 282.3920
12	181°33'17"	172°34'08"	29.6833	5 528 529.8940	1 406 287.6410
13	182°58'05"	169°36'04"	27.7559	5 528 500.4600	1 406 291.4800
14	178°38'23"	170°57'40"	133.4603	5 528 473.1600	1 406 296.4900
15	175°23'04"	175°34'36"	70.9493	5 528 341.3567	1 406 317.4568
16	175°40'15"	179054'21"	40.1891	5 528 270.6190	1 406 322.9290
17	179°24'54"	180°29'28"	63.5923	5 528 230.4300	1 406 322.9950
18	178° 13'29"	182°15'59"	24.5292	5 528 166.8400	1 406 322.4500
19	171°26'30"	190°49'29"	83.3582	5 528 142.3300	1 406 321.4800
20	177°23'28"	193°26'01"	74.5487	5 528 060.4550	1 406 305.8250
21	186°22'10"	187°03'51"	21.1254	5 527 987.9460	1 406 288.5060
22	186°22'05"	180°17'46"	183.8025	5 527 966.9807	1 406 285.9077
23	179°32'22"	180°45'24"	10.9780	5 527 783.1810	1 406 284.9580
24	176°18'36"	184°26'49"	64.6416	5 527 772.2040	1 406 284.8130
25	182°36'49"	181°50'00"	83.0805	5 527 707.7573	1 406 279.8012
26	187°00'13"	174°49'47"	39.0278	5 527 624.7190	1 406 277.1427
27	182°04'18"	172°45'29"	16.4210	5 527 585.8500	1 406 280.6600
28	167°24'03"	185°21'26"	12.7457	5 527 569.5600	1 406 282.7300
29	140°57'59"	224°23'27"	9.9778	5 527 556.8700	1 406 281.5400
30	153°51'57"	250°31'30"	110.7992	5 527 549.7400	1 406 274.5600
31	179°58'07"	250°33'23"	51.7302	5 527 512.8000	1 406 170.1000
32	172°38'30"	257°54'53"	234.8204	5 527 495.5800	1 406 121.3200
33	184°27'24"	253°27'29"	105.1386	5 527 446.4162	1 405 891.7044
34	178°11'29"	255°15'59"	77.2128	5 527 416.4805	1 405 790.9167
35	115°32'24"	319°43'35"	15.6442	5 527 396.8439	1 405 716.2433
36	159°05'49"	340°37'46"	11.6198	5 527 408.7800	1 405 706.1300
37	189°27'38"	331 °10'08"	26.1722	5 527 419.7420	1 405 702.2760
38	179°59'56"	179°59'56"	151.0750	5 527 442.6705	1 405 689.6553
39	124°52'56"	026°17'16"	26.7996	5 527 575.0200	1 405 616.8050
40	158°19'54"	047°57'22"	43.2328	5 527 599.0480	1 405 628.6740
41	254°31'16"	333°26'06"	116.1704	5 527 628.0010	1 405 660.7799
42	172°05'31"	341°20'35"	33.3885	5 527 731.9070	1 405 608.8269
43	235°28'17"	285°52'18"	29.9103	5 527 763.5406	1 405 598.1464
44	171°36'16"	294°16'02"	53.7209	5 527 771.7206	1 405 569.3758
45	052°15'07"	062°00'56"	8.0877	5 527 793.8001	1 405 520.4018
46	205°28'33"	036°32'23"	17.3839	5 527 797.5947	1 405 527.5444
47	226°05'32"	350°26'51"	19.9212	5 527 811.5622	1 405 537.8939
48	159°24'14"	011 °02'37"	12.2315	5 527 831.2072	1 405 534.5881
49	108°25'32"	082°37'05"	26.9917	5 527 843.2122	1 405 536.9310
50	204°56'18"	057°40'47"	25.0275	5 527 846.6799	1 405 563.6990
51	180°42'26"	056°58'20"	70.5540	5 527 860.0609	1 405 584.8495
52	184°33'29"	052°24'52"	38.0886	5 527 898.5162	1 405 644.0022
53	183°01'55"	049°22'57"	57.9287	5 527 921.7483	1 405 674.1848
54	183°21'37"	046°01'20"	36.1113	5 527 959.4599	1 405 718.1565

1	2	3	4	5	6
55	187°01'22"	038°59'58"	28.2467	5 527 984.5348	1 405 744.1428
56	186°41'25"	032°18'33"	72.7742	5 528 006.4869	1 405 761.9194
57	160°07'42"	052°10'51"	67.3042	5 528 067.9945	1 405 800.8163
58	164°53'07"	067°17'44"	23.6930	5 528 109.2630	1 405 853.9834
59	209°38'05"	037°39'39"	18.7648	5 528 118.4078	1 405 875.8403
60	194°02'44"	023°36'54"	15.5895	5 528 133.2626	1 405 887.3048
61	218°56'42"	344°40'12"	12.9021	5 528 147.5468	1 405 893.5497
62	163°53'40"	000°46'32"	48.6145	5 528 159.9896	1 405 890.1394
63	176°03'06"	004°43'25"	113.5015	5 528 208.6000	1 405 890.7975
64	185°41'05"	359°02'20"	21.8801	5 528 321.7156	1 405 900.1437
65	197°00'09"	342°02'11"	26.5292	5 528 343.5932	1 405 899.7772
66	187°21'28"	334°40'42"	17.1453	5 528 368.8290	1 405 891.5951
67	223°01'43"	291 °38'59"	42.1892	5 528 384.3272	1 405 884.2616
68	173°21'02"	298°17'57"	47.1865	5 528 399.8920	1 405 845.0492
69	112°58'49"	005°19'08"	30.7765	5 528 422.2625	1 405 803.5022
70	173°09'12"	012°09'56"	261.3594	5 528 452.9063	1 405 806.3549
71	180°12'41"	011°57'15"	317.6692	5 528 708.3959	1 405 861.4334
72	129°19'37"	062°37'38"	62.5043	5 529 019.1756	1 405 927.2315
73	239°03'06"	003°34'33"	12.4422	5 529 047.9143	1 405 982.7382
74	228°37'03"	314°57'30"	47.5438	5 529 060.3321	1 405 983.5143
75	160°15'02"	334°42'28"	17.2551	5 529 093.9256	1 405 949.8708
76	165°34'05"	349°08'23"	25.0405	5 529 109.5267	1 405 942.4993
77	171°34'37"	357°33'46"	23.2560	5 529 134.1190	1 405 937.7810
78	164°13'03"	013°20'42"	20.1460	5 529 157.3544	1 405 936.7918
1				5 529 176.9561	1 405 941.4416
	13680°00'00"		4 644.0303		
	Периметр землекористування		4 644.0303		
	Площа землекористування		77,8000 (га)		

Таблиця 3.7 – Каталог координат кутів повороту межі с. Загірці в проектних межах

Номер точки	Внутрішній кут	Дирекційний кут	Відстань, м	Координати в метрах	
				X	Y
1	2	3	4	5	6
1	090°55'39"	075°36'49"	14.4450	5 529 057.5290	1 405 057.2660
2	201°42'04"	053°54'44"	9.4937	5 529 061.1180	1 405 071.2580
3	167°04'51"	066°49'53"	15.0976	5 529 066.7100	1 405 078.9300
4	169°37'52"	077°12'00"	65.6464	5 529 072.6500	1 405 092.8100
5	179°59'54"	077°12'05"	5.8504	5 529 087.1938	1 405 156.8249
6	180°00'14"	077°11'51"	2.9965	5 529 088.4900	1 405 162.5300
7	180°00'28"	077°11'23"	6.7110	5 529 089.1544	1 405 165.4518
8	180°00'02"	077°11'21"	17.9990	5 529 090.6423	1 405 171.9960
9	179°59'58"	077°11'23"	12.2991	5 529 094.6330	1 405 189.5469
10	179°58'23"	077°13'00"	5.6900	5 529 097.3600	1 405 201.5400
11	180°00'24"	077°12'36"	2.3083	5 529 098.6192	1 405 207.0889
12	180°01 '10"	077°11'26"	15.6782	5 529 099.1300	1 405 209.3400

1	2	3	4	5	6
13	179°59'33"	077°11'53"	2.3197	5 529 102.6057	1 405 224.6281
14	180°00'23"	077°11'29"	17.9978	5 529 103.1200	1 405 226.8900
15	179°58'37"	077°12'52"	9.4442	5 529 107.1100	1 405 244.4400
16	180°02'55"	077°09'58"	8.5537	5 529 109.2000	1 405 253.6500
17	178°41'05"	078°28'53"	57.0898	5 529 111.1000	1 405 261.9900
18	181°51'34"	076°37'19"	48.4929	5 529 122.5000	1 405 317.9300
19	180°00'01"	076°37'18"	62.5812	5 529 133.7202	1 405 365.1071
20	180°34'43"	076°02'35"	246.8991	5 529 148.2000	1 405 425.9900
21	176°28'11"	079°34'24"	28.6226	5 529 207.7500	1 405 665.6000
22	173°58'12"	085°36'12"	62.3535	5 529 212.9300	1 405 693.7500
23	173°33'51"	092°02'21"	33.1610	5 529 217.7100	1 405 755.9200
24	172°31'11"	099°31'10"	55.9302	5 529 216.5300	1 405 789.0600
25	176°17'05"	103°14'05"	52.0217	5 529 207.2800	1 405 844.2200
26	172°13'34"	111°00'31"	35.7033	5 529 195.3700	1 405 894.8600
27	178°02'58"	112°57'33"	14.3921	5 529 182.5700	1 405 928.1900
28	179°59'58"	112°57'35"	10.1414	5 529 176.9561	1 405 941.4416
29	180°23'03"	112°34'32"	31.8831	5 529 173.0000	1 405 950.7800
30	178°11'54"	114°22'38"	195.4004	5 529 160.7600	1 405 980.2200
31	178°59'27"	115°23'11"	6.0879	5 529 080.1100	1 406 158.2000
32	179°14'00"	116°09'11"	32.2798	5 529 077.5000	1 406 163.7000
33	107°55'49"	188° 13'22"	299.2757	5 529 063.2715	1 406 192.6749
34	255°32'08"	112°41'14"	97.3864	5 528 767.0734	1 406 149.8717
35	158°19'47"	134°21'27"	12.0463	5 528 729.5115	1 406 239.7226
36	148°19'16"	166°02'11"	138.0247	5 528 721.0887	1 406 248.3364
37	172°52'45"	173°09'26"	6.2948	5 528 587.1430	1 406 281.6420
38	179°02'01"	174°07'25"	51.2684	5 528 580.8930	1 406 282.3920
39	181°33'17"	172°34'08"	29.6833	5 528 529.8940	1 406 287.6410
40	182°58'05"	169°36'04"	27.7559	5 528 500.4600	1 406 291.4800
41	178°38'23"	170°57'40"	133.4603	5 528 473.1600	1 406 296.4900
42	175°23'04"	175°34'36"	70.9493	5 528 341.3567	1 406 317.4568
43	175°40'15"	179°54'21"	40.1891	5 528 270.6190	1 406 322.9290
44	179°24'54"	180°29'28"	63.5923	5 528 230.4300	1 406 322.9950
45	178°13'29"	182° 15'59"	24.5292	5 528 166.8400	1 406 322.4500
46	171°26'30"	190°49'29"	83.3582	5 528 142.3300	1 406 321.4800
47	177°23'28"	193°26'01"	74.5487	5 528 060.4550	1 406 305.8250
48	186°22'10"	187°03'51"	21.1254	5 527 987.9460	1 406 288.5060
49	186°46'05"	180°17'46"	183.8025	5 527 966.9807	1 406 285.9077
50	179°32'22"	180°45'24"	10.9780	5 527 783.1810	1 406 284.9580
51	176°18'36"	184°26'49"	64.6416	5 527 772.2040	1 406 284.8130
52	182°36'49"	181 °50'00"	83.0805	5 527 707.7573	1 406 279.8012
53	187°00'13"	174°49'47"	39.0278	5 527 624.7190	1 406 277.1427
54	182°04'18"	172°45'29"	16.4210	5 527 585.8500	1 406 280.6600
55	167°24'03"	185°21'26"	12.7457	5 527 569.5600	1 406 282.7300
56	140°57'59"	224°23'27"	9.9778	5 527 556.8700	1 406 281.5400
57	153°51'57"	250°31'30"	110.7992	5 527 549.7400	1 406 274.5600
58	179°58'07"	250°33'23"	51.7302	5 527 512.8000	1 406 170.1000
59	172°38'30"	257°54'53"	234.8204	5 527 495.5800	1 406 121.3200
60	184°27'24"	253°27'29"	105.1386	5 527 446.4162	1 405 891.7044

1	2	3	4	5	6
61	178°11'29"	255°15'59"	77.2128	5 527 416.4805	1 405 790.9167
62	178°20'59"	256°55'00"	119.2485	5 527 396.8439	1 405 716.2433
63	171°27'09"	265°27'51"	40.9061	5 527 369.8498	1 405 600.0900
64	038°14'19"	047°13'32"	49.8724	5 527 366.6148	1 405 559.3115
65	161°27'22"	065°46'11"	102.7906	5 527 400.4838	1 405 595.9199
66	274°35'58"	331°10'12"	151.0750	5 527 442.6705	1 405 689.6553
67	124°52'56"	026°17'16"	26.7996	5 527 575.0200	1 405 616.8050
68	158°19'54"	047°57'22"	43.2328	5 527 599.0480	1 405 628.6740
69	254°31'16"	333°26'06"	116.1704	5 527 628.0010	1 405 660.7799
70	172°05'31"	341°20'35"	33.3885	5 527 731.9070	1 405 608.8269
71	235°28'17"	285°52'18"	29.9103	5 527 763.5406	1 405 598.1464
72	171°36' 16"	294°16'02"	53.7209	5 527 771.7206	1 405 569.3758
73	052°15'07"	062°00'56"	8.0877	5 527 793.8001	1 405 520.4018
74	205°28'33"	036°32'23"	17.3839	5 527 797.5947	1 405 527.5444
75	226°05'32"	350°26'51"	19.9212	5 527 811.5622	1 405 537.8939
76	159°24'14"	011°02'37"	12.2315	5 527 831.2072	1 405 534.5881
77	108°25'32"	082°37'05"	26.9917	5 527 843.2122	1 405 536.9310
78	246°45'50"	015°51'14"	20.0632	5 527 846.6799	1 405 563.6990
79	098°20'36"	097°30'39"	13.0822	5 527 865.9800	1 405 569.1800
80	220°32'19"	056°58'19"	70.3240	5 527 864.2700	1 405 582.1500
81	184°33'30"	052°24'50"	37.7570	5 527 902.6000	1 405 641.1100
82	183°01'53"	049°22'57"	57.6493	5 527 925.6300	1 405 671.0300
83	183°21'36"	046°01'21"	35.6580	5 527 963.1600	1 405 714.7900
84	187°01'21"	039°00'01"	27.6011	5 527 987.9200	1 405 740.4500
85	187°45'46"	031°14'14"	54.9573	5 528 009.3700	1 405 757.8200
86	180°26'00"	030°48'14"	18.4533	5 528 056.3600	1 405 786.3200
87	157°26'11"	053°22'04"	69.4346	5 528 072.2100	1 405 795.7700
88	166°04'19"	067°17'45"	22.9808	5 528 113.6400	1 405 851.4900
89	209°38'09"	037°39'36"	16.8256	5 528 122.5100	1 405 872.6900
90	194°02'44"	023°36'52"	13.2058	5 528 135.8300	1 405 882.9700
91	218°56'30"	344°40'22"	11.8412	5 528 147.9300	1 405 888.2600
92	163°53'50"	000°46'32"	49.4945	5 528 159.3500	1 405 885.1300
93	176°03'08"	004°43'24"	113.4252	5 528 208.8400	1 405 885.8000
94	185°41'00"	359°02'24"	20.8929	5 528 321.8800	1 405 895.1400
95	196°49'32"	342°12'52"	25.1101	5 528 342.7700	1 405 894.7900
96	195°01'07"	327°11'45"	13.9912	5 528 366.6800	1 405 887.1200
97	217°55'15"	289°16'30"	39.6845	5 528 378.4400	1 405 879.5400
98	170°30'39"	298°45'51"	14.5675	5 528 391.5400	1 405 842.0800
99	183°21'25"	295°24'26"	99.1496	5 528 398.5500	1 405 829.3100
100	180°25'11"	294°59'15"	56.6969	5 528 441.0900	1 405 739.7500
101	178°19'33"	296°39'42"	97.9891	5 528 465.0400	1 405 688.3600
102	175°02'07"	301 °37'36"	98.5926	5 528 509.0100	1 405 600.7900
103	181°27'28"	300°10'07"	50.3037	5 528 560.7100	1 405 516.8400
104	169°03'59"	311°06'08"	33.6931	5 528 585.9900	1 405 473.3500
105	166°53'27"	324°12'41"	39.0924	5 528 608.1399	1 405 447.9614
106	199°56'49"	304°15'53"	71.3852	5 528 639.8506	1 405 425.1002
107	164°37'48"	319°38'04"	29.0368	5 528 680.0421	1 405 366.1035
108	166°50'51"	332°47'13"	174.9710	5 528 702.1658	1 405 347.2983

Продовж. табл. 3.7

1	2	3	4	5	6
109	177°03'42"	335°43'31"	169.4871	5 528 857.7695	1 405 267.2841
110	264°09'41"	251°33'51"	70.9008	5 529 012.2725	1 405 197.6063
111	105°03'55"	326°29'55"	31.5695	5 528 989.8503	1 405 130.3436
112	231°10'36"	275°19'19"	35.2329	5 529 016.1746	1 405 112.9186
113	199°40'39"	255°38'40"	11.1440	5 529 019.4426	1 405 077.8384
114	089°06'12"	346°32'28"	42.0025	5 529 016.6800	1 405 067.0420
1				5 529 057.5290	1 405 057.2660
	20160°00'00"		6 069.4123		
	Периметр землекористування		6 069.4123		
	Площа землекористування		19,4000 (га)		

Кінцевим етапом проекту землеустрою щодо встановлення (зміни) меж села Загірці Львівської області є проходження державної експертизи і одержання висновків. Державна експертиза проводиться у відділі державної експертизи.

Проведення державної експертизи є обов'язковою (ст. 8, 9 Закону України «Про державну експертизу землепорядної документації»). Під час проведення державної експертизи здійснюється аналітичне опрацювання проекту та аналізується його відповідність вимогам законодавства, встановленим стандартам, нормам та правилам.

Проект землеустрою щодо встановлення (зміни) меж села Загірці Золочівського району Львівської області розроблений згідно рішення сесії Заболотцівської сільської громади, завдання на виконання робіт, затвердженого замовником, договору і складається із пояснювальної записки, висновків погоджувальних органів, графічних та інших матеріалів.

Проектом землеустрою передбачено зміна (встановлення) меж населеного пункту села Загірці Золочівського району Львівської області.

Площа населеного пункту в існуючих межах складає 77,8000 га. Проектом землеустрою запроектовано включення в межі с. Загірці земельних ділянок площею 41,6000 га.

Після отримання позитивного висновку державної експертизи землепорядної документації (із виправленими зауваженнями) проект

землеустрою щодо встановлення (зміни) меж села Загірці Львівської області затверджують на сесії районної ради.

РОЗДІЛ 4 ОХОРОНА ПРАЦІ ТА ЗАХИСТ НАСЕЛЕННЯ У НАДЗВИЧАЙНИХ СИТУАЦІЯХ

Виробниче середовище забезпечує життєдіяльність під час виконання трудових обов'язків, в тому числі і працездатність, але при певних обставинах, чинники цього середовища можуть являти небезпеку і причиняти шкоду людині. Будь-які реальні виробничі умови характеризуються, як правило, наявністю деякої небезпеки для працюючого, що полягає у можливості захворювання, отримання травми чи іншого ушкодження організму.

Сукупність чинників трудового процесу і виробничого середовища, які впливають на здоров'я і працездатність людини під час виконання нею трудових обов'язків складають умови праці.

Люди, знаряддя праці, оточуюче середовище та завдання, що вирішуються в процесі трудової діяльності, являють собою динамічну систему, зміна в якій будь-якого з компонентів веде до зміни інших, а результируючий вплив на безпеку інколи буває важко оцінити заздалегідь. Під безпекою розуміється стан захищеності особи та суспільства від ризику зазнати шкоди.

Запровадження нових технологічних процесів, навіть тих, що спрямовані на полегшення праці чи підвищення її безпеки, часто пов'язане з появою нових чинників, загроза яких життю та здоров'ю працюючих часто може бути неусвідомленою або навіть невідомою.

Реальне виробництво супроводжується шкідливими та небезпечними чинниками (факторами) і має певний виробничий ризик. Виробничий ризик – це ймовірність ушкодження здоров'я працівника під час виконання ним трудових обов'язків, що зумовлена ступенем шкідливості та/або небезпечності умов праці та науково-технічним станом виробництва. Шкідливий виробничий фактор – небажане явище, що супроводжує виробничий процес і вплив якого на працюючого може призвести до погіршення самопочуття,

зниження працездатності, захворювання, виробничо-зумовленого чи професійного, і навіть смерті, як результату захворювання.

Захворювання – це порушення нормальної життєдіяльності організму, зумовлене функціональними та/або морфологічними змінами.

Виробничо-зумовлене захворювання – захворювання, перебіг якого ускладнюється умовами праці, а частота якого перевищує частоту його у працівників, які не зазнають впливу певних професійних шкідливих факторів.

Професійне захворювання (профзахворювання) – це захворювання, що виникло внаслідок професійної діяльності та зумовлюється виключно або переважно впливом шкідливих речовин і певних видів робіт та інших факторів, пов'язаних з роботою.

Небезпечний виробничий фактор – небажане явище, яке супроводжує виробничий процес і дія якого за певних умов може призвести до травми або іншого раптового погіршення здоров'я працівника (гострого отруєння, гострого захворювання) і навіть до раптової смерті.

Виробнича травма – пошкодження тканин, порушення анатомічної цілісності організму людини або його функцій внаслідок впливу виробничих факторів. Як правило, виробнича травма є наслідком нещасного випадку на виробництві.

Нещасний випадок на виробництві – це обмежена в часі подія або раптовий вплив на працівника небезпечного виробничого фактору чи середовища, що сталися у процесі виконання ним трудових обов'язків, внаслідок яких заподіяно шкоду здоров'ю або настала смерть.

Один і той же чинник може викликати травму і захворювання (наприклад, високий рівень іонізуючого або теплового випромінювання може викликати опік або навіть призвести до миттєвої смерті, а довготривала дія порівняно невисокого рівня цих же факторів – до хвороби; пилінка, що потрапила в око, спричиняє травму, а пил, що осідає в легенях, – захворювання, що зветься пневмоконіоз). Через це всі несприятливі виробничі

чинники часто розглядаються як єдине поняття – небезпечний та шкідливий виробничий фактор (НШВФ).

За своїм походженням та природою дії НШВФ ділять на 5 груп:

- фізичні;
- хімічні;
- біологічні;
- психофізіологічні;
- соціальні.

До фізичних НШВФ відносяться:

- машини та механізми або їх елементи, а також вироби, матеріали, заготовки тощо, які рухаються або обертаються;
- конструкції, які руйнуються;
- системи, устаткування або елементи обладнання, які знаходяться під підвищеним тиском;
- підвищена запиленість та загазованість повітря;
- підвищена або понижена температура повітря, поверхонь приміщення, обладнання, матеріалів;
- підвищені рівні шуму, вібрації, ультразвуку, інфразвуку;
- підвищений або понижений барометричний тиск та його різкі коливання;
- підвищена та понижена вологість;
- підвищена швидкість руху та підвищена іонізація повітря;
- підвищений рівень іонізуючих випромінювань;
- підвищене значення напруги в електричній мережі;
- підвищені рівні статичної електрики, електромагнітних випромінювань;
- підвищена напруженість електричного, магнітного полів;
- відсутність або нестача світла;
- недостатня освітленість робочої зони;
- підвищена яскравість світла;

- понижена контрастність;
- прямий та віддзеркалений блиск;
- підвищена пульсація світлового потоку;
- підвищені рівні ультрафіолетової та інфрачервоної радіації;
- гострі кромки, задирки, шершавість на поверхні заготовок, інструментів та обладнання;
- розташування робочого місця на значній висоті відносно землі (підлоги); слизька підлога; невагомість.

До хімічних НШВФ відносяться хімічні речовини, які по характеру дії на організм людини поділяються на токсичні, задушливі, наркотичні, подразнюючі, сенсibiliзуючі, канцерогенні, мутагенні та такі, що впливають на репродуктивну функцію. По шляхам проникнення в організм людини вони поділяються на такі, що потрапляють через:

- 1) органи дихання;
- 2) шлунково-кишковий тракт;
- 3) шкіряні покриви та слизисті оболонки.

До біологічних НШВФ відносяться патогенні мікроорганізми (бактерії, віруси, рикетсії, спірохети, грибки, найпростіші) та продукти їхньої життєдіяльності, а також макроорганізми (тварини та рослини).

До психофізіологічних НШВФ відносяться фізичні (статичні та динамічні) перевантаження і нервово-психічні перевантаження (розумове перенапруження, перенапруження аналізаторів, монотонність праці, емоційні перевантаження).

Соціальні НШВФ – це неякісна організація роботи, понаднормова робота, необхідність роботи в колективі з поганими відносинами між його членами, соціальна ізоляваність з відривом від сім'ї, зміна біоритмів, незадоволеність роботою, фізична та/або словесна образа та її ризик, насильство та його ризик. Один і той же НШВФ за природою своєї дії може належати водночас до різних груп. Однією з причин появи НШВФ є небезпечні речовини.

Небезпечна речовина – це хімічна, токсична, вибухова, окислювальна, горюча речовина, біологічні агенти та речовини біологічного походження (біохімічні, мікробіологічні, біотехнологічні препарати, патогенні для людей і тварин мікроорганізми тощо), які становлять небезпеку для життя і здоров'я людей та довкілля, сукупність властивостей речовин і/або особливостей їх стану, внаслідок яких за певних обставин може створитися загроза життю і здоров'ю людей, довкіллю, матеріальним та культурним цінностям. Такий стан умов праці, при яких виключена або зведена до припустимого рівня дія на працюючого небезпечних та шкідливих виробничих факторів зветься безпекою праці.

Виходячи з того, що в житті, а тим більше у виробничому процесі, абсолютної безпеки не існує, нерозумно було б вимагати від реального виробництва повного викорінення травматизму, виключення можливості будь-якого захворювання. Але реальним і розумним є ставити питання про зведення до мінімуму впливу об'єктивно існуючих виробничих небезпек. Цю задачу вирішує охорона праці, яка, як було сказано, є системою правових, соціально-економічних, організаційно-технічних, санітарно-гігієнічних і лікувально-профілактичних заходів та засобів, спрямованих на збереження життя, здоров'я і працездатності людини в процесі трудової діяльності [18].

РОЗДІЛ 5 ОХОРОНА НАВКОЛИШНЬОГО ПРИРОДНОГО СЕРЕДОВИЩА

Землі природно-заповідного фонду України, а також землі територій та об'єктів, що мають особливу екологічну, наукову, естетичну, господарську цінність і є відповідно до статті 6 Закону про природно-заповідний фонд України об'єктами комплексної охорони, належать до земель природно-заповідного фонду та іншого природоохоронного або історико-культурного призначення.

До природно-заповідного фонду України належать:

- природні території та об'єкти - природні заповідники, біосферні заповідники, національні природні парки, регіональні ландшафтні парки, заказники, пам'ятки природи, заповідні урочища;
- штучно створені об'єкти - ботанічні сади, дендрологічні парки, зоологічні парки, пам'ятки природи, парки-пам'ятки садово-паркового мистецтва.

Заказники, пам'ятки природи, ботанічні сади, дендрологічні парки, зоологічні парки та парки-пам'ятки садово-паркового мистецтва залежно від їх екологічної і наукової, історико-культурної цінності можуть бути загальнодержавного або місцевого значення.

Землі природно-заповідного фонду - це ділянки суші і водного простору з природними комплексами та об'єктами, що мають особливу природоохоронну, екологічну, наукову, естетичну, рекреаційну та іншу цінність, яким відповідно до закону надано статус територій та об'єктів природно-заповідного фонду. Збереження територій та об'єктів природно-заповідного фонду забезпечується шляхом:

- встановлення заповідного режиму;
- організації систематичних спостережень за станом заповідних природних комплексів та об'єктів;
- проведення комплексних досліджень з метою розробки наукових

основ їх збереження та ефективного використання;

- додержання вимог щодо охорони територій та об'єктів природно-заповідного фонду під час здійснення господарської, управлінської та іншої діяльності, розробки проектної і проектно-планувальної документації, землевпорядкування, лісовпорядкування, проведення екологічних експертиз;
- запровадження економічних важелів стимулювання їх охорони;
- здійснення державного та громадського контролю за додержанням режиму їх охорони та використання;
- встановлення підвищеної відповідальності за порушення режиму їх охорони та використання, а також за знищення та пошкодження заповідних природних комплексів та об'єктів;
- проведення широкого міжнародного співробітництва у цій сфері;
- проведення інших заходів з метою збереження територій та об'єктів природно-заповідного фонду.

Парками-пам'ятками садово-паркового мистецтва (Державний історико-культурний музей-заповідник «Підгорецький замок») оголошуються найбільш визначні та цінні зразки паркового будівництва з метою охорони їх і використання в естетичних, виховних, наукових, природоохоронних та оздоровчих цілях.

Парки-пам'ятки садово-паркового мистецтва загальнодержавного значення є природоохоронними рекреаційними установами. Оголошення парків-пам'яток садово-паркового мистецтва провадиться з вилученням у встановленому порядку або без вилучення земельних ділянок, водних та інших природних об'єктів у їх власників або користувачів.

На території парків-пам'яток садово-паркового мистецтва можуть проводитися наукові дослідження.

Заповідними урочищами (Відслонення тортонських пісковиків) оголошуються лісові, степові, болотні та інші відокремлені цілісні ландшафти, що мають важливе наукове, природоохоронне і естетичне значення, з метою збереження їх у природному стані.

Оголошення заповідних урочищ провадиться без вилучення земельних ділянок, водних та інших природних об'єктів у їх власників або користувачів.

На території заповідних урочищ забороняється будь-яка діяльність, що порушує природні процеси, які відбуваються у природних комплексах, включених до їх складу, відповідно до вимог, встановлених для природних заповідників.

Для забезпечення необхідного режиму охорони природних комплексів та об'єктів природних заповідників, запобігання негативному впливу господарської діяльності на прилеглих до них територіях устанавлюються охоронні зони.

В разі необхідності охоронні зони можуть устанавлюватися на територіях, прилеглих до окремих ділянок національних природних парків, регіональних ландшафтних парків, а також навколо заказників, пам'яток природи, заповідних урочищ, ботанічних садів, дендрологічних парків, зоологічних парків та парків-пам'яток садово-паркового мистецтва.

Розміри охоронних зон визначаються відповідно до їх цільового призначення на основі спеціальних обстежень ландшафтів та господарської діяльності на прилеглих територіях.

Режим охоронних зон територій та об'єктів природно-заповідного фонду визначається з урахуванням характеру господарської діяльності на прилеглих територіях, на основі оцінки її впливу на навколишнє природне середовище.

В охоронних зонах не допускається будівництво промислових та інших об'єктів, мисливство, розвиток господарської діяльності, яка може призвести до негативного впливу на території та об'єкти природно-заповідного фонду. Оцінка такого впливу здійснюється на основі екологічної експертизи, що проводиться в порядку, встановленому законодавством України.

Згідно з еколого-географічним районуванням територія села Загірці належить до району помірного забруднення та господарського освоєння природних комплексів. Тому в подальшому при плануванні виробничих та

комунально-господарських об'єктів це необхідно враховувати.

Завдання даного розділу полягає в тому, щоб, враховуючи об'єктивні тенденції концентрації основних процесів життєдіяльності (робота, житло, відпочинок), визначити оптимальну просторову організацію процесів життєдіяльності:

- співвідношення забудованих і незабудованих територій;
- структура зв'язків, що забезпечують оптимальний екологічний ефект при мінімальних затратах властивостей та дозволять вчасно реагувати та попередити її негативні зміни.

Законом України: «Про внесення змін до Водного і Земельного кодексів України щодо прибережних захисних смуг» встановлюються прибережно-захисні смуги:

- річки Покрова, яка протікають на північ від с. Загірці - 25 м (ст. 88 Водного кодексу України);
- потічків та струмків, що протікають по всій території села - 25м (ст. 88 Водного кодексу України).

Проектом передбачено комплекс заходів по інженерній підготовці території, у відповідності з природними умовами забудови та планувальної організації території, а саме заходи по централізованому водопостачанню та водовідведенню.

Вертикальне планування з організацією поверхневого стоку:

- підготовка території для будівництва проектованих житлових споруд з максимальним збереженням існуючого рельєфу;
- забезпечення відведення поверхневих вод (засипка та планування безстічних та понижених ділянок);
- створення нормальних умов для руху транспорту і пішоходів із забезпеченням нормативних поздовжніх та поперечних профілів проектованих вулиць та проїздів.

Організацію поверхневого стоку передбачається здійснити відкритою водовідвідною системою, з влаштуванням містків або труб на пересіченнях з

вулицями і дорогами в поєднанні із заходами по вертикальному плануванню [17].

ВИСНОВКИ

Метою формування територій та встановлення меж адміністративно-територіальних одиниць є створення територіальних умов для самостійного вирішення всіх питань місцевого життя органами місцевого самоврядування. Необхідною умовою даного процесу є врахування інтересів населення, яке проживає на цій території. Межі утворень не є постійними. Їх можуть змінювати згідно з економічними, географічними, демографічними, екологічними та іншими чинниками.

Встановлення (зміна) меж адміністративно-територіальної одиниць, має вирішальне значення у проведенні ефективної земельної політики. Ключовими проблемами виконання таких проектів є відсутність або застарілість планово-картографічних матеріалів. На сьогодні такі проекти землеустрою мають стати інструментом усунення численних суперечок між органами місцевого самоврядування та органами влади з приводу рішень щодо перерозподілу земельних ділянок.

У результаті виконання кваліфікаційної роботи на тему «Розвиток землекористування села Загірці Золочівського району Львівської області» проведено землевпорядні заходи з використанням методики встановлення (зміни) меж населених пунктів.

У роботі проаналізовано діюче законодавство України у сфері містобудівної діяльності із виконання зміни меж адміністративно-територіальних утворень із використанням сучасних технологій.

Земельним кодексом передбачено, що межі населеного пункту встановлюються і змінюються згідно з проектами землеустрою щодо встановлення або зміни його меж, які розробляються з урахуванням генеральних планів.

Об'єктом дослідження є встановлення (зміна) меж с. Загірці Львівської області. Село Загірці розташоване в центральній частині Заболотцівської сільської громади (колишня Підгорецька сільська рада Бродівського району

Львівської області) на відстані 80 кілометрів на схід від м. Львів, 20 від районного центру.

Через с. Загірці проходить автодорога міжнародного значення Київ-Чоп по якій здійснюються транспортні зв'язки села з іншими населеними пунктами та дорогами місцевого значення. Транспортне сполучення села з м. Львів і райцентром здійснюється також залізничним шляхом. Відстань до залізничної станції м. Броди 20 км. Площа населеного пункту становить 77,8 га.

Згідно складеного генерального плану с. Загірці передбачається зміна межі населеного пункту с. Загірці із 77,8 га до 119,4 га (до межі с. Загірці необхідно додатково включити 41,6 га земель).

Комплекс інженерно-геодезичних робіт, виконуваних для визначення та відновлення меж населеного пункту, включає у себе: встановлення меж населеного пункту; визначення меж із суміжними адміністративно-територіальними утвореннями та суміжними землевласниками та землекористувачами.

Топографо-геодезичні роботи виконувалися електронним тахеометром Trimble 3305 DR з прив'язкою до пунктів державної геодезичної мережі. Обробку матеріалів геодезичних вимірювань виконано автоматизованою системою – DigitalI на персональному комп'ютері.

Розроблений проект землеустрою щодо встановлення (зміни) меж адміністративно-територіальних утворень с. Загірці Львівської області формується в електронній та паперовій формі в трьох примірниках (1-ий у Державний фонд документації із землеустрою, 2-ий у Заболотцівську сільську громаду, 3-тій – виконавцю).

У результаті виконання роботи здобуто необхідний досвід встановлення (зміни) меж населених пунктів. Результати кваліфікаційної роботи є обґрунтованими і можуть мати практичне використання на виробництві. Проведене дослідження також узагальнює теоретико-методологічні аспекти, що забезпечують пошук можливостей застосування досвіду планування землекористування в системі управління земельними ресурсами країн Європи.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Вітюк Т. Застосування інструментів програмного забезпечення Digitals для управління земельними ресурсами. Студентська молодь і науковий прогрес в АПК: тези доп. Міжнар. студ. наук. форуму, 5 – 7 жовт. 2021 р. Львів, 2021. с. 150.
2. Гарнага О. М. Основи управління землекористуванням: монографія. Рівне : НУВГП, 2014. 212 с. URL: <http://ep3.nuwm.edu.ua/1877/1/735245%20zah.pdf>(дата звернення: 16.10.2022).
3. Грещук Г. І. Еколого-економічні засади землевпорядного забезпечення сталого використання земель сільськогосподарського призначення :дис. д-ра екон. наук : 08.00.06. Львів, 2019. 458 с. URL: http://www.lnau.edu.ua/lnau/attachments/5767_dis.pdf (дата звернення: 14.10.2022).
4. Григорецька І. І., Ізбаш К. С., Домброван Н. В. Правове регулювання цільового використання земель у межах населених пунктів України : монографія. Одеса : видавець Бугаєв Вадим Вікторович, 2019. 142 с.
5. Державна служба з питань геодезії картографії та кадастру. Офіційний сайт. URL: <https://land.gov.ua> (дата звернення: 11.10.2020).
6. Дорош О. С., Ібатуллін Ш. І., Тарнопольський Є. А., Харитоненко Р. А. Практичні аспекти встановлення (зміни) меж адміністративно-територіальних одиниць. Землеустрій, кадастр і моніторинг земель. 2019. № 1.С. 68-76. DOI: <https://doi.org/10.31548/zemleustriy2019.01.08>. URL: <http://journals.nubip.edu.ua/index.php/Zemleustriy/article/view/12702> (дата звернення 10.10.2020).
7. Дорош О. С. Ландшафтно-кластерний підхід до територіального планування розвитку землекористування. Ефективна економіка. 2013. No 3. URL: <http://www.economy.nauka.com.ua/?op=1&z=1909> (дата звернення: 14.10.2022).

8. Дорош Й. М. Прогнозування розвитку земельних відносин залежно від зміни структури регіонального землекористування. Ефективна економіка. 2011. № 11. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=817> (дата звернення: 14.10.2022).
9. Дребот О. І., Добряк Д. С., Мельник П. П., Сахарницька Л. І. Наукові засади формування та розвиток сільськогосподарського землекористування на основі трансформації земельних відносин. Збалансоване природокористування. 2021. № 4. С. 5–13. DOI: <https://doi.org/10.33730/2310-4678.4.2021.253080>
10. Дребот О. І., Комарова Н. В., Тарнавський В. А., Комаров Д. Ю. Науково-практичні аспекти розроблення проєктів землеустрою щодо встановлення (зміни) меж адміністративно-територіальних одиниць, у розрізі фіскального регулювання. Агросвіт. 2020. № 22. С. 16-22.
11. Земельний кодекс України : Закон України від 25.10.2001 № 2768-III . Відомості Верховної Ради України, 2002 р., № 3-4, ст. 27.
12. Ібатуллін Ш. І., Степенко Ш. В., Сакаль О. В. Механізми управління земельними відносинами в контексті забезпечення сталого розвитку. Київ : Державна установа «Інститут економіки природокористування та сталого розвитку Національної академії наук України», 2012. 52 с.
13. Князькова Т. О. ЄС і земельні відносини. Збірник наукових праць Луц. держ. техн. ун-ту. 2007. Вип. 4 (19). С. 203–211.
14. Куйбіда В. С., Негода А. В., Толкованов В. В. Збірник «Регіональний розвиток та просторове планування територій: досвід України та інших держав-членів Ради Європи». Київ : «Крамар», 2009. 170 с.
15. Лазарева, О. В., Мась, А. Ю., Борисевич, К. Ю. Особливості планування землекористування в системі управління земельними ресурсами країн Європи та можливості їх застосування в Україні. Індустрія туризму і гостинності в Центральній та Східній Європі. 2022. №6. с. 24-32.

16. Лахоцька Е. Я. Сучасне просторове планування у країнах Європи та Україні : Матеріали III-ї Всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції «Стан і перспективи природокористування в Україні» 21-25 травня 2018 року, м. Ужгород : Вид-во УжНУ «Говерла», 2018. URL: <https://dspace.uzhnu.edu.ua/jspui/handle/lib/21558>(дата звернення: 15.10.2022).

17. Національна доповідь про стан навколишнього природного середовища в Україні у 2021 році. – К. : Центр екологічної освіти та інформації, 2022. 254 с.

18. Охорона праці в галузі [Текст] : навч.пос./ М. М. Сакун, І. І. Дядько, – Одеса: Центр Медіа, 2012. – 76 с.

19. Пашков І. А. Земля як чинник соціального розвитку. Гуманітарний вісник ЗДІА. 2009. Випуск 37. С. 33–42. URL: https://old-zdia.znu.edu.ua/gazeta/VISNIK_37_3.pdf (дата звернення: 14.10.2022).

20. Пендзей Л. П. Планування землекористування сільських територій в умовах обігу земельних ділянок сільськогосподарського призначення : автореф. дис. ... канд. екон. наук : 08.00.06, Львів. нац. аграрний ун-т. Львів, 2021. 20 с.

21. Попов А. С. Сучасний стан і основні тенденції використання земель сільськогосподарського призначення. Ефективна економіка. 2016. № 2. URL: <http://www.economy.nauka.com.ua/?op=1&z=4775>

22. Потапенко С. А. Особливості вирішення питань адміністративно-територіального устрою військово-цивільними та військовими адміністраціями. Економіка та право. 2022. № 4. С. 10–19.

23. Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо планування використання земель : Закон України від 17. 06. 2020 р. No 711-IX. Відомості Верховної Ради України. 2020. No 46. Ст. 394. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/711-20#Text> (дата звернення: 16.10.2022).

24. Про Генеральну схему планування території України : Закон України від 07 лютого 2002 року No 3059-III. Офіційний вісник України. 2002. No 10. 22 березня. С. 146.

25. Про державний земельний кадастр: Закон України від 07.07.2011 р. № 3613-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/361317> (дата звернення: 13.10.2020).
26. Про землеустрій: закон України. Стаття 46 "Проекти землеустрою щодо встановлення (зміни) меж адміністративно-територіальних утворень. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/85815> (дата звернення: 10.10.2020).
27. Про порядок ведення державного земельного кадастру: Постанова Кабінету Міністрів України від 17.10.2012 р. №10516&2012п. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1051%D0%B1&2012&%D0%BF> (дата звернення: 10.10.2020).
28. Про регулювання містобудівної діяльності :Закон України від 17.02.2011 р. № 3038-VI. Відомості Верховної Ради України. 2011. № 34. С. 343.
29. Публічна кадастрова карта України. Державний земельний кадастр. URL: <http://map.land.gov.ua/kadastrovakarta> (дата звернення 05.10.2020).
30. Ріпенко А. І., Яремко Ю. І., Пєсков І. В. Особливості судової експертизи документації із землеустрою щодо встановлення меж адміністративно-територіальних одиниць. Теорія та практика судової експертизи і криміналістики. 2019. № 19. С. 329–339.
31. Рогач С. М. Проблеми формування та збалансування інституціонального середовища сфери природокористування України. URL: <http://global&national.in.ua/archive/11&2016/128.pdf>
32. Ступень О. І. Капіталізація земельно-господарських систем : монографія. Львів: Ліга-Прес, 2015. 164 с.
33. Ступень О. Оцінка інноваційного потенціалу в контексті капіталізації земельногосподарських систем. Вісник Львівського національного аграрного університету. Серія: Економіка АПК, 2014, 21 (1): 264-269.
34. Ступень Р., Ступень О. Просторове планування при розробці комплексного плану територій ОТГ: Сучасні тенденції розвитку геодезії,

землеустрою та природокористування: збірник матеріалів Міжнародної науково-практичної конференції (м. Одеса, 15-16 червня 2022 р.). ОДАУ, Факультет геодезії, землеустрою та агроінженерії. Одеса, 2022. – с. 52-55.

35. Третяк А. М. Землевпорядне проектування: Теоретичні основи і територіальний землеустрій : навч. посібник. Київ : Вища освіта, 2006. С. 42–43.

36. Третяк А. М. Концептуальні засади землевпорядного планування розвитку міського землекористування в умовах децентралізації. Землеустрій, кадастр і моніторинг земель. 2015. № 1. С. 3–13.

37. Третяк А. М., Третяк В. М. Теоретичні засади розвитку сучасної системи землекористування в Україні. Агросвіт. 2021. № 1-2. С. 3-11.

38. Третяк А. М., Третяк В. М., Прядка Т. М., Скляр Ю. Л., Капінос Н. О. Територіально-просторове планування використання земель в Україні: понятійний базис у контексті безпеки життєдіяльності людей. Агросвіт. 2021. № 15. С. 3–13. URL: <http://www.agrosvit.info/?op=1&z=3466&i=0> (дата звернення: 16.10.2022).

39. Фурдичко О. І., Нагорнюк О. М., Палапа Н. В. та ін. Підвищення екологічної культури сільського населення України в умовах децентралізації влади: порівняння з європейським досвідом. Агроекологічний журнал. 2021. № 4. С. 6–11. DOI: <https://doi.org/10.33730/2077-4893.4.2021.252948>

40. Шкуропат О. Г. Досвід країн Європейського Союзу в державному управлінні земельними відносинами. Державне управління та місцеве самоврядування. 2013. Вип. 3. С. 186–197. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/dums_2013_3_24 (дата звернення: 15.10.2022).

41. Li B. Forest Landscape Restoration in the Netherlands. Reference Document. B. Li, M. Mann, G. Oforiwa and other. Wageningen Centre of Development Innovation, Wageningen University, 2010. 81 p. URL: <http://www.forestlandscaperes-toration.org> (дата звернення: 16.10.2022).